

598.3

N73k

NOORDUYN.

DE KANARIE IN ZIJN
VERSCHILLENDE RASSEN

This book has been DIGITIZED
and is available ONLINE.

AUG 23 1967

BIOLOGY LIBRARY
101 BURRILL HALL

Digitized by the Internet Archive
in 2016

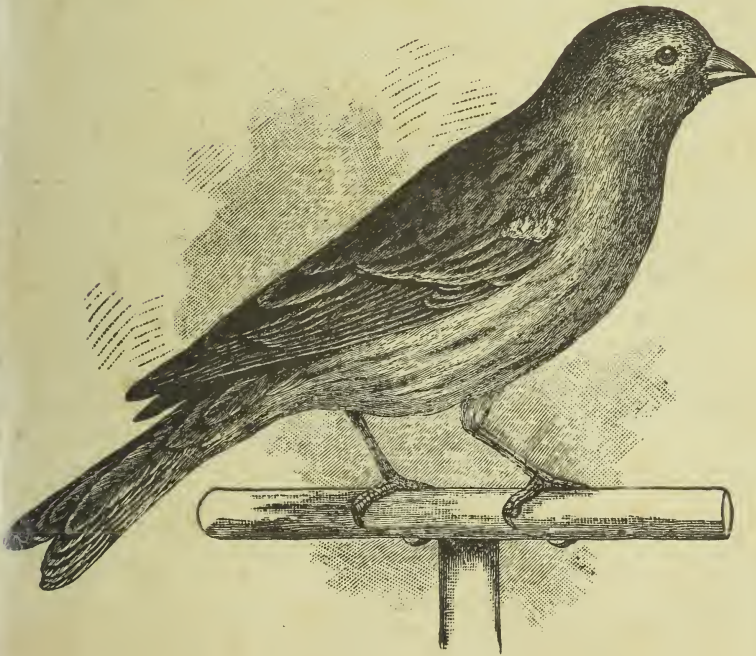
DE KANARIE

IN

ZIJNE VERSCHILLENDE RASSEN

DOOR

C. J. W. NOORDUYN.

MET 22 AFBEELDINGEN IN ZWART- EN KLEURENDRUK.

P. NOORDHOFF. — 1899. — GRONINGEN.

f 1,25. Gebonden in prachtband f 2,—.

De grootste Nederlandsche Broedmachinefabriek

levert de beste en doelmatigste **Broedmachines** en **Kunstmoeiers** van af 13 tot en met 500 eieren. Drink- en Voederbakken in alle modellen. Eierschouwers; Voet- en Snavelringen. Electriche Brandschellen, die de verschillende temperaturen door bellen aangeven. Aquariums, enz. Specialiteit in alle modellen van Vogelkooien. Overal met Eerste en Eere-prijzen bekroond.

Aanbevelend,

Th. PETERSON, Dordrecht.

De Goorsche Kanarie-Yeredeling-Kweekerij,

VAN

Echte Harzer Vogels,

levert mooie, zuivere Zangers in prijzen van *f* 6 tot *f* 10 per stuk.

Bekroond op de Tentoonstelling van „Luscinia” te 's-Hage, Aug. 1898.

ADRES:

P. J. LOERAKKER,

Voorstraat te GOOR.

NATURALIËNHANDEL

VAN

W. DUYZEND Pzn., Heerestraat, GRONINGEN.

Handel in Binnen- en Buitenlandsche Zaad- en Insecten-etende Vogels.

Specialiteit in zeldzame Buitenlandsche Vogels.

Opzetten van VOGELS en ZOOGDIEREN.

Eenig agent voor Nederland van

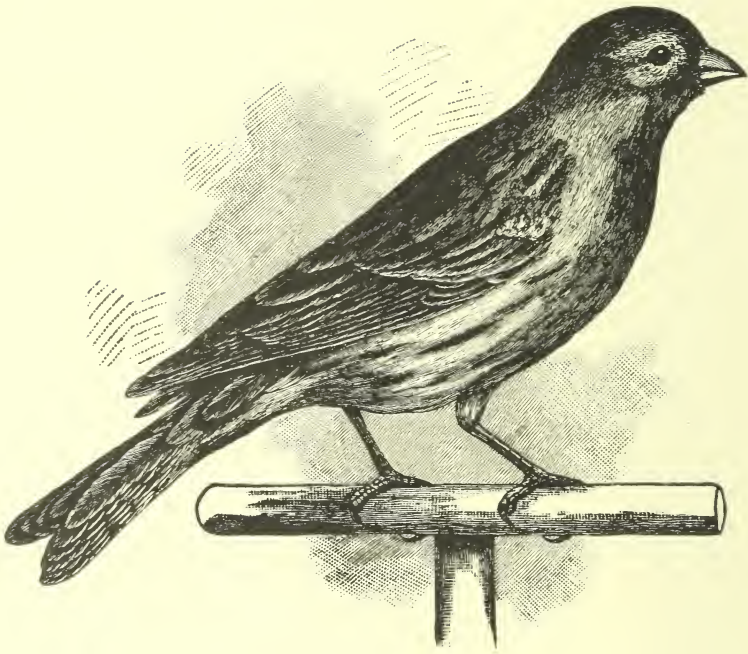
ENGELSCH KLEURVOEDSELS VOOR KANARIEVOGELS.

Fotografie-Toestellen
IVENS & Co.,
Nijmegen.
Amsterdam.
Groningen.

DE KANARIE

IN ZIJN-VERSCHILLENDE RASSEN.

DE WILDE KANARIE.

DE KANARIE

IN ZIJN VERSCHILLENDE RASSEN,

INHOUDENDE

Beschrijvingen en Levensgrootte Gekleurde Afbeeldingen
van Bekroonde Vogels,

HANDLEIDING TOT HET KWEKEN,

GEBRUIK VAN HET ENCELSCHE KLEURVOEDSEL, BENEVENS ADRESSEN EN PRIJSCOURANTEN VOOR ALLE SOORTEN,

DOOR

C. L. W. NOORDUYN.

5988

N 93k

Biol.

I N L E I D I N G.

De Vereeniging „*Luscinia*” hield op 12, 13 en 14 Augustus 1898 te 's Hage hare eerste tentoonstelling van Zang-, Sieraad- en Volièrevogels en behaalde daarmede volgens de dagbladverslagen uit die dagen een onbetwistbaar succes. Het spijt mij daarop wat te moeten afdingen, ten minste wat betreft de inzendingen van kanarievogels, want bij vergelijking dier inzendingen met die welke men op buitenlandsche tentoonstellingen, met name in Engeland, aantreft, waren de verschillende kanarierassen slecht vertegenwoordigd. Niet dat zulks te wijten was aan gebrek aan belangstelling in deze tentoonstelling — integendeel — de oorzaak lag daarin, dat bij ons te lande, behalve de overal aanwezige vertegenwoordiger van het Duitsche ras, de verschillende andere rassen nagenoeg onbekend zijn.

Om daarin verandering te brengen en in de hoop, dat door kennismaking met die rasvogels de begeerte tot het bezit en de kweek daarvan moge worden opgewekt, heb ik dit werkje samengesteld en daarin overgenomen de juiste levensgrootte afbeeldingen der elders bekroonde rasvogels.

Wat is er bij ons gebleven van de voorheen zoo bekende kanaries van het Hollandsche ras, waarvoor de vreemdeling in de vorige eeuw bij ons ter markt ging en groote sommen besteedde? Ik kan gerust zeggen, niets meer! Voor het grootste gedeelte werden zij uitgevoerd naar Engeland, waar zij de stamvaders zijn geworden der schoone Engelsche kleurvogels; voor het overige verhuisden zij naar het noorden

Olie helen 2 1/2 pl 1/4 1/2 helen

van Frankrijk en naar België, waar zij nu nog bekend zijn onder den naam van „Serins hollandais”. Een der destijds bestaande typen van het Hollandsche ras, een groote, forsch gebouwde vogel, in Engelsche werken nog de oud-Hollandsche kanarievogel genoemd, is geheel verdwenen. Hier en daar vindt men nog daarvan in Brabant enkele door kruising met het Duitsche ras verkleinde exemplaren.

En wat hebben wij voor ons destijds zoo beroemde ras in de plaats gekregen? Bijna niets dan uitschot-Harzlers, waarvan jaarlijks duizende exemplaren bij ons worden ingevoerd en door ons verre boven de waarde betaald. Onbekend met den heerlijken zang van onberispelijke Harzervogels, vergenoegen wij ons in het aanhooren van den zang der genoemde uitschot-Harzlers, evenals een kind gaarne mag luisteren naar de tonen van een piepend straatorgel.

Laten wij terugkeeren op het door ons verlaten pad en ons weder gaan toelekken op de kweek van postuur- en kleurvogels, nu jaar in jaar uit is gebleken dat ons klimaat of wat dan ook, zich niet eigent om uitstekende zangers te kweken.

Wanneer bezitters van dit werkje daartoe willen medewerken, dat zij dan inzage daarvan geve aan anderen, opdat de kanarie in zijn rassen meer bekend worde!

Moge dan vele inzendingen op een volgende tentoonstelling van kanarievogels bewijzen dat het doel werd bereikt, dat aanleiding gaf tot het samenstellen van dit werkje.

GRONINGEN, Januari 1899.

C. L. W. NOORDUYN.

De Vereeniging „Luscinia”.

Het had ons, liefhebbers van zangvogels, sinds jaren getroffen hoe de inzendingen voor deze rubriek op de ornithologische tentoonstellingen eigenlijk meer als bijzaak werden beschouwd en achteraf gezet. Onnatuurlijk kon dit niet genoemd worden, kippen en duiven toch waren er hoofdzaak en zangvogels enkel ter opluistering. Het was ons dus onaangenaam. Maar er waren en zijn nog veel ernstiger zaken, waarin dringend moest worden voorzien, dan deze.

Is het niet een doorn in het oog van den waren vogelvriend, te weten, hoe duizenden lieve zangers door onbekendheid met de verzorging een waren hongerdood sterven? Is het niet een steen des aanstoots, te zien, hoe ondoelmatig en daarbij vuil en onzindelijk de vogels, gehouden worden, zij die ons, door hunne groote liefde voor baden, een ernstig voorbeeld geven in zindelijkheid?

Maar ook onbekendheid met de verschillende rassen en soorten en het gemis aan een vertrouwd kantoor, waar men om raad en daad kan aankloppen en zeker zijn een gewillig oor te zullen vinden, maakten de oprichting van een „Club voor Zangvogels” onvermijdelijk.

Aan den wensch daartoe, reeds jaren achtereen uitgesproken, werd dan eindelijk gevolg gegeven door de oprichting der *Nederlandsche Vereeniging van liefhebbers van Zang-, Sieraad- en Volièrevogels, gen. „Luscinia”*, wier statuten bij Koninklijk besluit van 17 Juli 1897, Stbl. no. 93, werden goedgekeurd.

Die vereeniging stelt zich ten doel *de bevordering der*

kennis en het naar eisch verplegen van de Zang-, Sieraad- en Volièrevogels. Zij tracht dit te verkrijgen o. a. door het houden van tentoonstellingen en door het verspreiden van geschriften en drukwerken.

Wij maken met gretigheid gebruik van de hier aangeboden gastvrijheid om onze vereeniging aan te bevelen en omdat wij overtuigd zijn, dat door dit keurig werkje aan een groote behoefte wordt voldaan. Moge het edel streven van den schrijver er toe leiden, dat eindelijk ook de vele andere kanariesoorten met hare edele vormen en fraaie kleuren een plaatsje worde ingeruimd naast de bij ons zoo alom vertegenwoordigde Duitsche vogels!

Wekelijks wordt het „Officiël Orgaan” der Vereeniging gratis en franco aan de leden toegezonden.

Dit geïllustreerd blad verschijnt, te beginnen met 1 Januari 1899, onder redactie van J. HENDRIK VAN BALEN, is genaamd „de Pluimgraaf” en zal gewijd zijn aan alle takken der ornithologie. De wekelijksche afleveringen van 12 pagina’s zullen bevatten 4 afdeelingen, n.l.: 1^e zang- en kamer- vogels, 2^e pluimvee, 3^e duiven en 4^e konijnen enz. enz.

Voor niet-leden der Vereeniging bedraagt de abonnements-prijs f 3,— per jaar. Met den uitgever is een overeenkomst gesloten, waardoor wij met eene geldelijke opoffering uit onze kas het blad als ons officiël orgaan kunnen beschouwen en ons in ieder nummer met onze leden kunnen onderhouden, dat van groot gewicht kan zijn.

Wij verstrekken gaarne nadere bijzonderheden omtrent onze vereeniging, waarvan de jaarlijksche contributie slechts f 3,50 bedraagt.

DEN HAAG, Januari 1899.

Het Bestuur der Vereeniging „Luscinia”:

Jhr. L. J. QUARLES VAN UFFORD, *Voorzitter.*

A. A. POLVLIET, Loosduinsche weg 55 Den Haag, *Secretaris.*

DE WILDE KANARIE.

De wilde kanarie, de stamvader der tamme soorten, wordt in het wild levende gevonden in enkele landstreken van Zuid-Afrika, op verschillende eilanden in de Atlantische Oceaan, als St. Helena, Ascension, de Kaap Verdische eilanden en voornamelijk op de Kanarische eilanden, waaraan hij zijnen naam ontleent.

Toen de Spanjaarden in 1478 de Kanarische eilanden veroverden, vonden zij daar de wilde kanaries in grooten getale, waarvan zij er velen vingen en mede naar Spanje namen, vanwaar zij langzamerhand over geheel Europa verspreid werden en overal werden voortgeleid.

Deze vogel komt in grootte, vorm en houding bijna geheel met den gewonen in ons land algemeen voorkomenden Duitschen kanarie overeen. In kleur gelijkt hij zoo volkomen op den bekenden vaalgroenen kanarie met groenachtig gele borst zonder wit in vleugels en staart, dat hij daarmede zeer licht zou kunnen worden verward. Iets kleiner dan de Duitsche kanarie is hij veel slanker, met glad liggende veëren en in zijn vlucht langzaam en bijna onhoorbaar, terwijl gene vlug en snorrend vliegt. Hij is altijd ongekuifd. Zijn voedsel bestaat in den wilden staat uit kanariezaad, insecteneieren, saladebladeren, vijgen, enz.; in tammen staat kan hij zeer goed met het bij ons in gebruik zijnde bruin en wit vogelzaad in het leven worden gehouden.

Het gezang van den wilden kanarievogel is zacht, liefelijk en melodieus, gelijkt veel op dat van den tammen vogel, en hoewel in die kunst verre achterstaande bij den geleerden

Harzer vogel, kunnen zijn nachtegaaltonen en het zoogenaamde rollen veel schooner klinken.

Tegenwoordig wordt de wilde kanarie weinig meer in Europa ingevoerd. Bij het koopen van handelaren zij men daarom voorzichtig, dat men onder den naam van wilde kanaries geen andere vogels koopt.

Een betrouwbaar adres is dat van den handelaar in naturaliën, den heer W. C. DUIJZEND P.ZN. te *Groningen*, zoon van den bekenden ornitholoog en amanuensis aan de Groningsche Universiteit, alwaar de wilde kanaries verkrijgbaar zijn tegen 5 à 6 gulden het paar. Door kruising dezer vogels met andere, liefst gele kanaries, kan men fraai geteekende jongen verkrijgen.

De wilde kanaries hebben door teelt, klimaat en voedsel en door partij te trekken van de spelingen in de natuur, in zang, kleur en houding zulke veranderingen ondergaan, zooals uit de in dit werkje voorkomende afbeeldingen blijkt, dat men geneigd zou zijn te twifelen of de wilde vogel wel de stamvader is. Dit mag echter als genoegzaam bewezen worden aangenomen.

Naar aanleiding der genoemde veranderingen in zang, kleur en houding, heeft men de kanarievogels verdeeld in drie hoofdonterscheidingen, en wel in *het Duitse*, *het Engelsche* en *het Hollandsche ras*.

In Duitschland wordt de meeste waarde gehecht aan den zang, men denke slechts aan den Harzer kanarie, in Engeland aan de kleur en in Frankrijk en België, waar voornamelijk het Hollandsche ras wordt aangetroffen, wordt het meest op vorm van veëren en houding gelet. De afbeeldingen zullen doen zien, dat echter het Engelsche ras ook enorme afwijkingen in houding vertoont van den wilden vogel; het kweeken van schoongekleurde vogels is daar echter hoofdzaak.

HET DUITSCHE RAS.

Het Duitse ras wordt verdeeld in twee hoofdonterscheidingen, n.l. *de edele Harzer kanarievogel* en *de gewone Duitse kanarie*. Beide soorten zijn elkaar in grootte, vorm en houding volkomen gelijk. De Harzer vogel staat door zijn fraaien zang verre boven den gewonen Duitse, die meer als kleurvogel moet worden beschouwd wegens de verscheidenheid van kleuren, waarin hij wordt gekweekt.

Bij ons te lande treft men bijna zonder uitzondering vogels aan van het Duitse ras; het Hollandsche ras wordt gekweekt in België en het noorden van Frankrijk.

De Harzer vogel (zie de afbeelding aan ommezijde), die jaarlijks bij duizendtallen in ons land wordt ingevoerd en geheel verkeerdelijk dikwijls de Saksische kanarie wordt genoemd, wordt voornamelijk in St. Andreasberg gekweekt. Naar gelang der meerdere of mindere volkomenheid in zang worden de mannetjes door de verkoopers in 7 klassen verdeeld, waarvan de prijzen varieeren tusschen 7 en 24 Mark (*f* 4,20 en *f* 14,40). Dit neemt niet weg, dat onberispelijke zangers dikwijls niet beneden de *f* 30 te koop zijn.

Het is te betreuren, dat bijna enkel de slechtste zangers, die weinig of geen leiding bij hunne studiën hadden, bij ons worden ingevoerd en door de handelaren voor 5 tot 7 gulden per stuk verkocht worden. In zoo'n uitschot-Harzer meent men dan dikwijls heel wat fraais te bezitten, wegens onbekendheid met den heerlijken zang van onberispelijke Harzers.

Het gevolg daarvan is, dat deze laatste vogels hier hoogst zeldzaam zijn en de bij ons geteelde vogels in zang weinig meer op den zuiveren Harzer gelijken.

Uitstekende vogels kan men rechtstreeks ontbieden en in doelmatige verpakking ontvangen van Frau L. JONE, frühere Frau MASCHKE, te *St. Andreasberg*, van welke firma ik voor belanghebbenden hieronder een prijscourant afdruk.

PREIS-COURANT

DES

**ersten und ältesten Versand- und Export-Geschäfts
der edelsten**

ST. ANDREASBERGER KANARIESÄNGER

VON

FRAU L. JONE, frühere FRAU L. MASCHKE

ST. ANDREASBERG im HARZ

Gegründet 1872.

DEUTSCHLAND.

Gegründet 1872.

Versand nur gegen Nachname oder vorherige Einsendung des Betrages.	Währung.
Männchen Classe 1	Mk. 24,—
„ „ 2	„ 21,—
„ „ 3	„ 18,—
„ „ 4	„ 15,—
„ „ 5	„ 12,—
„ „ 6	„ 9,—
„ „ 7	„ 7,—
Weibchen von October bis Januar	„ 1,50
„ von Januar bis October	„ 2,—

ZUR GEFÄLLIGEN BEACHTUNG.

Vögel gehen als Sperrgut und kosten Postporto incl. Werthversicherung innerhalb Deutschland bis 5 Ko. 85 Pfg. Für Verpackung rechne ich: 1 Hahn 80 Pfg., 2 Hähne Mk. 1,20, 3 Hähne Mk. 1,80, 4 Hähne Mk. 2,40. Für 1 und 2 Weibchen 80 Pfg. und 3 und 4 Weibchen Mk. 1,—.

Einmaliger Umtausch nicht convenirender Vögel ist von Classe 4 ab aufwärts innerhalb 8 Tagen gestattet.

Uitgave van P. Noordhoff te Groningen.
BELGISCHE KANARIE.
(Bossu.)

HOLLANDSCHE KANARIE.
(Trompetter.)
(Serin hollandais.)

Chronolich. W.R. Carné et le & Z^{ns}.
HARZER KANARIE.

De kleur der meeste Harzer vogels is stroogeel, en men kweekt die vogels daarom liefst in die kleur, omdat men zich bij jonge vogels dan niet zoo licht in het geslacht kan vergissen als bij kleurvogels. Zij komen zoowel gekuifd als ongekuijd voor.

Van de verschillende kanariesoorten is het Duitsche ras het gemakkelijkste voort te telen, en wordt deze vogel in andere landen dikwijls gebruikt tot het uitbroeden der eieren en het opvoeden van andere rasvogels

Het is hoogst moeilijk, zoo niet onmogelijk, bij ons vogels te kweeken, die de eerste of tweede klasse Harzer vogels evenaren, zelfs bij gebruik van uitnemende vogels voor den teelt en onberispelijke voorzangers. Ons klimaat schijnt daarvoor niet geschikt te zijn. Meer aanbeveling verdient het om zich toe te leggen op het kweeken van Engelsche kleurvogels en Hollandsche (Fransche) postuurvogels.

In Duitschland, België, Frankrijk en Engeland houdt men in het najaar tal van tentoonstellingen van kanarievogels. Men legt zich daar ernstig toe op den teelt van zuivere rasvogels en vormen zich vele liefhebbers tot clubs, die met elkaar wedijveren in het produceeren van de schoonste exemplaren. Voor velen is dat niet alleen een bron van genot, maar dikwijls een lang niet te versmaden bron van inkomsten door den verkoop. Waarom zou dat bij ons geen navolging kunnen vinden?

Op de eerste tentoonstelling van zang- en sieraadvogels, uitgeschreven door de Vereeniging „Luscinia” en gehouden te 's Gravenhage van 10–12 Augustus 1898, waren wel mooie rasvogels te zien, maar in veel te geringen getale. Wanneer daarvoor genoegzame belangstelling zal blijken te bestaan, stelt die Vereeniging zich voor later ook tentoonstellingen uit te schrijven, uitsluitend van kanarievogels.

Moge dan uit talrijke inzendingen blijken, dat men het streven dier vereeniging waardeert en dit werkje er het zijne toe bijdragen den lust op te wekken tot het kweken van rasvogels.

Te Groningen heeft zich reeds in September 1898 een club daartoe gevormd, die voor gemeenschappelijke rekening der leden rasvogels heeft gekocht, met het doel die te doen voorttelen en te exposeeren, wanneer weder een tentoonstelling mocht worden uitgeschreven. Moge dat voorbeeld veel navolging vinden; de kosten gezamenlijk gedragen zijn gering of worden wellicht niets door verkoop van vogels, terwijl men in het genot, dat men smaakt, een belooning vindt voor de geringe opoffering en moeite, die men zich getroost.

De gewone Deutsche kanarievogel, zooals reeds gezegd in grootte, vorm en houding volkomen op den Harzer vogel gelijkende, met zijn scherpen, schreeuwenden zang, is bij ons overal bekend. Hij wordt in verschillende kleuren gekweekt. Zoo heeft men:

a. hooggele of goudgele. De waarde dezer vogels regelt zich naar de meerdere of mindere mate, waarin de kleur die van oranjegeel nabij komt;

b. stroogele, de meest voorkomende vogels;

c. witgele. De gele kleur komt de witte kleur het meest nabij. Onder deze vogels komen wel eens roodoogige voor, albino's of kakkerlakken genoemd, een bekende ziekte-toestand, die daarom voor de teelt niet gebruikt moeten worden;

d. izabelkleurige. De kleur ligt tusschen geelachtig en roodachtig bruin (*feuille morte*). De vogels, welke die kleuren aan het bovenlichaam hebben en waarvan de borst goudgeel is, zijn zeldzaam en worden hoog geschat. Ook hieronder komen nu en dan roodoogige voor, die men niet voor teling moet gebruiken;

e. vaalgroene, het meest gelijkende op den wilden kanariëvogel.

De vijf genoemde soorten komen allen zoowel gekuifd als ongekuihd voor. Het spreekt van zelf, dat zij voor liefhebbers van kleurvogels veel meer waarde hebben dan de vogels, die door kruising daaruit ontstaan zijn, zooals:

1° *veelkleurige*;

2° *gekapte*, n.l. vogels, die boven op den kop een donkere plek, vaal, groen, bruin of zwart hebben;

3° *zwaluwen*, n.l. de vogels met donker bovenlichaam of gekapte met donkere vleugels en het overige gedeelte van het lichaam geel;

4° *eksters*, gele vogels met scherp afgelijnde donkere borst en gelijkgekleurden kop;

5° *zadelvogels*, waarvan alleen het bovengedeelte van den kop en den rug vaal, groen, bruin of zwart gekleurd is.

HET ENGELSCH RAS.

Het Engelsche ras, bekend om zijn fraaie kleurvogels, wordt verdeeld in de volgende hoofdonterscheidingen:

- a. *De Norwich-vogel.*
- b. *De Yorkshire-vogel.*
- c. *De Lancashire-vogel.*
- d. *De London Fancy.*
- e. *De Cinnamon.*
- f. *De Lizard.*
- g. *De Scotch Fancy.*

Bovendien zijn uit allerlei kruisingen der genoemde vogels vele prachtige kleurvogels ontstaan, die echter nog geen rasvogels kunnen worden genoemd.

Hetgeen de Engelsche rasvogels aan zang te kort komen, is hun vergoed door de schoone gelijkmatige kleuren, waarin zij voorkomen. In Engeland wordt juist van het kweken op kleur bijzonder veel werk gemaakt en is het toedienen van zoogenaamd kleurvoedsel daarop van veel invloed geweest.

De voortteling dezer vogels valt ook bij ons te lande niet moeilijk, maar gaat niet zoo gemakkelijk als die van de Duitsche vogels en vereischt meerdere zorg. Gelijk ik vroeger reeds vermeldde, is het kweken van Engelsche rasvogels bij ons zeer aan te bevelen en kan men hen bovendien uitstekend benutten om eens wat schooner kleuren in onze vogels te brengen, die zoo langzamerhand bijna witgeel zijn geworden door den gestadigen invoer van slechte Harzer vogels.

Als gevolg van de vele jaarlijksche tentoonstellingen in Engeland gehouden, verdeelt men de vogels in *tentoonstellingvogels* (fit for exhibition) en andere. De eerste zijn zeer hoog in prijs; zoo kost o. a. een donker gekuifde Norwich-tentoonstellingvogel, zoowel man als pop, *f* 35 tot *f* 65; een lichtgele ongekuipte vogel als voren (man) *f* 25 tot *f* 65; Lancashires *f* 35 tot *f* 75 en Cinnamons, Lizards en Scotch Fancies *f* 25 tot *f* 65. De schoonste exemplaren, die op verschillende tentoonstellingen werden bekroond, zijn echter niet dan voor ongehoorde sommen te koop. Zoo verkocht de firma Maclay Brothers te Norwich een goudgele Norwichvogel met zwarten kuif „The king of Champions” voor *f* 840, nadat deze vogel verschillende malen met den eersten prijs bekroond was.

Op 1, 2 en 3 November 1898 werd in het Alexandra Palace te Londen een tentoonstelling gehouden van kanarievogels en hunne bastaarden. Opdat men zich eenig denkbeeld zal kunnen vormen van de prijzen van eerste klas tentoonstellingvogels, volge hier een uittreksel uit den catalogus. Er waren:

8 Scotch Fancies	tegen een middenprijs van	<i>f</i> 95.
98 Yorkshires	” ” ” ”	- 144.
95 Norwich-vogels	” ” ” ”	- 100.
17 Lizards	” ” ” ”	- 262.
16 London Fancies	” ” ” ”	- 91.
18 Cinnamons	” ” ” ”	- 152.
50 Lancashires	” ” ” ”	- 324.

De in den catalogus genoemde prijzen worden wel gevraagd, maar daarom nog niet gegeven; men ziet hieruit echter, dat het kweeken van zuivere rasvogels zeer voordelig kan zijn.

De Norwich-vogel (zie de plaat bij bladz. 16), in vroegere jaren niet grooter dan de Duitsche kanarie, en bekend door

zijn rijke, natuurlijke, zachte kleuren en zijdeachtige vederen, is door voortgezette kruising met Yorkshire- en Lancashire-vogels, tengevolge der vraag naar groote vogels, veel grooter en veel zwaarder gebouwd geworden. In bouw gelijkt hij op den Duitschen kanarie, is echter gedrongener en minder slank. Zijn gezang, hoewel dikwijls schoon, staat verre beneden dat van den Harzer. Het is opmerkelijk, dat bij den Norwich-vogel de gele kleur overal gelijk is, behalve aan de langste slagvederen en staart, en niet, zooals bij de meeste andere kanaries, den kop en schouder hooger gekleurd zijn dan de veëren der overige lichaamsdeelen.

Door de wijze van voeding met kleurvoedsel, hetwelk jaren lang geheim werd gehouden, kenmerken deze vogels zich door hunne prachtige oranjegele kleur. Door het voortdurend gebruik van kleurvoedsel hebben zij zoogenaamd kleur in het bloed (colour in blood) gekregen en gaat de kleur zelfs gedurende eenige geslachten op de jongen over, ook al wordt geen kleurvoedsel meer gebruikt. Aan de wijze van gebruik van dat voedsel, ook voor het kweeken van roode kanaries, wordt later een hoofdstuk gewijd.

De Norwich-vogels worden hoofdzakelijk verdeeld in *clear's*, *evenly-marked*, *ticked*, *unevenly-marked* en *greens*. Al deze vogels komen zoowel gekuifd (crested) als ongekuijd (plain-head) voor.

De *clear Norwich* is geheel geel en is die gele kleur witgeel, goudgeel of oranjegeel. De langste slagvederen en de staartvederen zijn bijna wit.

De *Evenly-marked Norwich* (gelijkmatig geteekende) verschild daarin van den clear Norwich, dat zijn middelste en kleine slagvederen groenachtig of bruinachtig zwart zijn. Ook heeft hij veelal aan beide zijden van den kop een als voren gekleurde streep, loopende van zijn neusgat om het

A. J. Lydon 1897
 The Feathered World

ASBELL & COMPANY, LIMITED, LONDON, W.C.

CLEAR YELLOW (*Cayenne Fed*).

HEAVILY-VARIEGATED YELLOW CRESTBRED.

NORWICH CANARIES.

EVENLY-MARKED BUFF.

EVENLY-MARKED DARK CREST.

CLEAR BUFF (*Natural Colour*).

oog tot aan zijn wang. Deze vogels worden in waarde beoordeeld naar de meerdere of mindere gelijkheid der genoemde slagvederen en strepen. Bij opmerkelijke ongelijkheid; of wanneer de genoemde oogstreep aan een der oogen alleen voorkomt, wordt de vogel gerekend tot de *unevenly-marked*. Wanneer deze vogel die donkere vederen in den ruitijd verliest, worden ze door geheel gelijke vederen vervangen, niet zooals b.v. bij den London Fancy, die zijn mooie tentoonstellingvederen na de tweede rui niet weder krijgt.

De gekuifde vogels dezer soort (*evenly-marked crested Norwich*) worden voor de schoonste gehouden en de waarde daarvan regelt zich naar de fraaiheid der kuif en gelijkheid der vleugels en oogstrepen. De kuif of muts moet een duidelijk afgeteekend middelpunt vertoonen in het midden van den kop en moeten de vederen van uit dat punt over den kop vallen.

Ticked Norwich noemt men die vogels, die alleen daarin van den *clear Norwich* onderscheiden zijn door een enkele donkere vlek op het lichaam, onverschillig waar.

Unevenly-marked Norwich (ongelijkmatig geteekend), ook wel *variegated Norwich* genoemd, worden door hun naam genoegzaam aangeduid.

Green, ook wel *grey Norwich*, zijn groenachtig geteekende vogels.

Zooals reeds gezegd is, komen alle *Norwich*-vogels zoowel gekuifd (*crested*) als ongekuifd (*plainhead*) voor. De kuif of muts kan zwart (*dark*) of ook wel groenachtig (*grey*) zijn. De *dark crested* zijn de *duursten*.

De tegenwoordige *Plainhead Norwich* kan beschouwd worden als ontstaan te zijn uit de oorspronkelijke kleine *Norwich*-vogels en de *Yorkshire*- en *Lancashire Plainhead*; de *Crested Norwich* door kruising van de oorspronkelijke

met de Lancashire (ook wel Manchester) Coppy. Coppy beteekent kuif.

Die ongekuifde vogels, welke ontstaan zijn door paring van gekuifde met ongekuifde vogels, n.l. *Crested-bred Plainhead Norwich*, moeten gebruikt worden om door paring met gekuifde vogels de schoonst gekuifde voort te brengen. Uit paring van twee gekuifde vogels ontstaat hoogst zelden een fraai gekuifd exemplaar.

Om schoon gekleurde vogels te kweeken moet men ook nooit gelijk gekleurde vogels laten paren, iets waaraan men ook bij het kweeken der andere rasvogels moet denken.

De Yorkshire-vogel (zie de afbeelding bij bladz. 42) onderscheidt zich van alle kanaries door zijn lang, slank en recht lichaam. De lengte van kop tot staart mag niet grooter zijn dan 17 c.M., een maat overeengekomen voor tentoonstellingvogels, om te voorkomen dat deze vogel in grooter afmetingen zal worden gekweekt.

Hij komt voor in dezelfde variëteiten als de Norwich-vogel, met dit onderscheid, dat hij nooit gekuifd mag zijn. Zijn kop moet smal en glad zijn, de nek lang en recht, de schouders eenigszins breed, maar niet uitstekende, de rug goed gevuld, maar glad en vlak, de vleugels lang en moeten elkaar aan het einde raken, zonder ooit over elkaar te mogen liggen, iets dat trouwens als een groote fout wordt aangemerkt bij elken kanarievogel, van welk ras hij ook zij. Verder moet zijn staart ook tamelijk lang zijn. De vederen moeten over het geheele smalle lichaam glad liggen en worden gekrulde borstvederen (jabot) als gebreken beschouwd. Hij staat hoog op de pooten en heeft in zijn houding iets waardigs en den indruk gevende, alsof hij zich boven de andere rasvogels gesteld acht.

De evenly-marked Yorkshire is zelden zoo zuiver van bouw als de Clear Yorkshire, hetgeen zijn oorzaak daarin

vindt, dat het veel lichter valt een goed gebouwd vogel te kweken dan een met geheel overeenkomstige donkere slagvederen. Van zeven tot negen slagvederen van de tweede orde (de groote slagvederen behooren tot de eerste orde) mogen donker zijn. De oogstrepen, die ook mogen ontbreken, moeten den vorm hebben van een ellips.

Sommige liefhebbers zien bovendien gaarne één donkere veer aan iedere zijde van den staart.

De Lancashire-vogel (zie de afbeelding bij bladz. 23), ook wel de reuzen-kanarievogel van Manchester genoemd en bekend om zijn grootte, die voor tentoonstellingvogels 20¹/₂ c.M. moet bedragen, komt in dezelfde variëteiten voor als de Norwich-vogel.

Ongekuifd wordt hij Lancashire Plainhead, gekuifd Lancashire Coppy of meestal Manchester Coppy genoemd.

De kuif of muts is echter lang niet zoo ontwikkeld en fraai als bij den Norwich-vogel en bedekt slechts het bovengedeelte van bek en oogen, terwijl het achterhoofd onbedekt blijft. De vorm der kuif moet overeenkomen met die van den Norwich, maar mag nooit donker gekleurd zijn.

De Lancashire-vogel moet hebben een grooten, dikken kop, kleinen bek, heldere kleur, langen, rechten en breeden nek, een lang en breed lichaam met breede borst en schouders en langen staart. In zijn houding mag hij geen bedeesdheid, maar moet hij, evenals de Yorkshire-vogel, sierlijkheid en eigenwaarde toonen.

In de opvoeding zijner jongen is hij zeer slecht te vertrouwen, en men vindt er hoogst zelden een, die in dat opzicht uitstekend is. Indien men daarom dezen vogel wil laten voorttelen, doet men verstandig, de eieren te laten uitbroeden en de jongen te laten grootbrengen door Duitsche kanaries, die in den regel goede broeders en opvoeders zijn. Handelt men zoo niet, dan zal men zelden jongen groot-

brengen, al gebruikt men nog zooveel paren voor de voortteling.

Verder heeft deze edele vogel nog een groot gebrek, doordat hij meer dan een der andere kanariesoorten vatbaar is voor asthma en tering en hij dus voor schadelijke invloeden van buiten zooveel mogelijk moet worden beschermd.

De London Fancy (zie de afbeelding bij bladz. 32). Deze vogels zijn sierlijk, kostbaar en zeldzaam en eenigszins teeder van gestel. Zij zijn groote gunstelingen van Londensche liefhebbers, maar tengevolge van hun zwak gestel en de hooge prijzen, die voor fraaie exemplaren gevraagd worden, zijn zij niet bijzonder populair. BLAKSTON noemt het in zijn prachtwerk over kanaries een praatje, wanneer men den London Fancy teeder van gestel noemt en schrijft de weinige populariteit van den vogel aan zijn gestadige kleurverwisseling toe. Zij zijn hoofdzakelijk in handen van een uitgelezen gezelschap, reden waarom ze in de meeste prijscouranten niet voorkomen. J. ROBSON, 9 Alderstreet, Peckham, London, biedt ze aan van *f* 9 tot *f* 60 het paar.

Men neemt aan, dat deze vogel afstamt van den Lizard. Het is opmerkelijk, dat een broedsel jonge Lizards en dat van London Fancies in het nest zoozeer op elkander gelijken, dat zelfs deskundigen dikwijls niet kunnen uitmaken, tot welke soort de jongen behooren. De jonge London Fancy heeft op den kop een gelijk gevormde gele plek als de Lizard. Men neemt aan, dat beide rassen van gelijke afkomst moeten zijn; het is merkwaardig, dat zij in het begin van hun leven een sprekende gelijkenis vertoonen, na den eersten ruitijd bijna niets van elkaar hebben om na verloop van jaren weder meer en meer gelijke veëren te krijgen, zoodat zij ten laatste weder licht met elkaar te verwarren zijn.

De London Fancy komt alleen in twee variëteiten voor en wel lichtgeel en geel. Waar het geheele lichaam één

dier kleuren heeft, zijn de slagvederen en staart donkerzwart of donkerbruin, waardoor men hem onder de zwaluwachtige vogels zou kunnen rangschikken. Zij zijn slechts 12—14 c.M. lang. De kop is groot, zonder eenige vlek, de nek kort en dik, de borst en rug breed, terwijl hij korte vleugels en een kleinen staart heeft. Op zijn kleine pooten staat hij half opgericht, evenals de Duitsche vogel. Zooals reeds is gezegd, gelijken de nestvederen van dezen vogel op de vederen van den jongen Lizard; na den ruitijd komt het nieuwe pakje aan en verschijnt hij in zijn geheel gele dracht met zwarte vleugels en staart. De zwarte vleugels en staart zijn tot de nestvederen te rekenen en vallen in den eersten ruitijd niet uit, gelijk alle jonge vogels gedurende den eersten rui de veëren van vleugels en staart behouden. Komt hij in het volgende jaar weder te ruien, dan komen voor de uitgevallen donkere vederen enkel gele of gespikkelde in de plaats en heeft de vogel veel van zijn vroegere schoonheid verloren. Hij blijft dan echter uitstekend geschikt, om schoone jongen voort te brengen.

Den eersten ruitijd laat men de vogels doormaken in eenzame opsluiting, om te voorkomen, dat ze elkaar benadeelen, want bij verlies door een of ander ongeluk van een zwarte slag- of wel staartveer, die ook wel door een anderen vogel zou kunnen worden uitgeplukt, wordt die nooit door een gelijke veer vervangen. Om deze reden moet men alleen bij hooge noodzakelijkheid een London Fancy in de hand nemen.

De Cinnamons (zie de afbeelding bij bladz. 42) (cinnamon beteekent kaneel) hebben hunnen naam te danken aan hunne bijzondere kleur, die zeer op die van kaneel gelijkt. Deze vogels komen slechts in twee hoofdonderscheidingen voor, n.l. de donkerbruine (*Yellow of Jonque Cinnamon*) en de lichtbruine (*Buff of Mealy Cinnamon*). De eerste is

dieper, glansrijker en sterker van kleur dan de laatste, die daarentegen ruimer begiftigd is met dien schoonen zilvergrijzen glans, die op de oppervlakte der vederen ligt en in de oogen van liefhebbers den vogel zooveel waarde geeft. Deze glans komt het mooiste uit bij betrokken lucht en bij avond.

De echte Cinnamon, ik noem hem zoo, omdat de kaneelkleur door kruising in bijna alle andere rasvogels is gebracht, gelijkt in grootte en bouw veel op den Norwichvogel. De meeste waarde wordt gehecht aan die vogels, die een rijke zacht oranjebruine kleur hebben, welke zooveel mogelijk overal op het lichaam dezelfde is. Daarop volgen in waarde die met min of meer geelachtig bruine tint. Hoe minder de Cinnamons gestreept zijn, hoe fraaier zij geacht worden te zijn; een lichtgekleurde strot, borst, stuit of dijen wordt als een fout aangemerkt. Ze worden veel gebruikt tot het uitbroeden der eieren van Lancashirevogels, omdat ze ijverig in het broeden zijn en de jongen getrouw groot brengen.

De Cinnamons hebben bleekachtig roode oogen en zijn daaraan reeds te onderscheiden van andere vogels, wanneer ze slechts twee dagen oud zijn, daar men die kleur dan reeds kan zien door het dunne vlies, dat de oogen van pasgeboren vogels bedekt.

Bij kruisingen van Cinnamons met andere vogels heeft de kaneelkleur steeds de overhand, al blijkt zulks niet dadelijk bij het eerste geslacht. Wanneer anders gekleurde vogels een Cinnamon tot ouder hebben, dan zal men bij voortteling dier vogels telkens de kaneelkleur weer te voorschijn zien komen, zelfs somtijds tot in het 4de of 5de geslacht. Hierdoor is het mogelijk geweest de kaneelkleur ook in de andere rasvogels over te brengen en heeft men dan ook *Bèlgische*-, *Duitsche*-, *Scotch Fancy*-, *Lancashire*-,

BROKEN CAPPED GOLDEN LIZARD.

CLEAR CAPPED SILVER LIZARD.

YELLOW LANCASHIRE PLAINHEAD.

BUFF LANCASHIRE COPY.

A. Flydon 1871 The Feathered World

Yorkshire- en Norwich Cinnamons. Schrijver dezes zond op de meergenoemde tentoonstelling te 's-Gravenhage een verzameling Duitsche Cinnamons (Feuilles mortes) in.

De fraaiste Cinnamon-kanaries zijn de Norwich Cinnamons, waarvan de kleur beschouwd wordt als de standaardkleur. Het spreekt van zelf, dat door genoemde kruisingen zoowel gekuifde als ongekuifde Cinnamons zijn ontstaan.

De Lizard (zie nevenstaande afb.) of hagedisachtig geschubde kanarievogel is een der merkwaardigste der Engelsche kleurvogels. Hij heeft een lengte van 12—14 c.M., tamelijk grooten kop met glad liggende vederen, kleinen bek, korten, dikken nek en breede borst. De vleugels eindigen bij het begin van den staart en hij zit op zijn korte pooten half opgericht, zooals de Duitsche kanarievogel.

Bij de beoordeeling van dezen vogel wordt voornamelijk gelet op zijn schubachtige vederen en op den vorm der plek, die hij op den kop moet hebben. Terwijl zijn wangen, keel, nek en bovenborst meer of minder bruinachtig geel zijn, is het overige gedeelte van het lichaam schubachtig gevederd. Iedere veer is daar n.l. zwart- of donkerbruin, maar voorzien van een helderen zoom, waardoor de vederen op schubben of loovertjes (spangles) gelijken.

Men onderscheidt de *golden-spangled Lizard*, waarbij die zoom om iedere veer schoon, donkergeel is, en de *silver-spangled Lizard*, waarbij hij lichtgeel is. De grondkleur van eerstgenoemden vogel is ook donkergeel en van den laatsten lichtgeel.

Op den kop heeft hij een lichtgele plek (cap) in den vorm van een ellips, loopende van den bek langs de bovenzijde van het oog tot aan het achterhoofd, terwijl langs den bovenrand van het oog een donkere zeer smalle streep moet zichtbaar zijn. Grootere of kleinere plekken of in onzuiveren ellipsvorm geven aan de vogels mindere waarde.

Men onderscheidt ze dan in over-capped, under-capped, broken-capped en run-capped, naar gelang die plek te groot of te klein is of niet den ellipsvorm heeft. Deze plek is bij een goud-Lizard donkergeel en bij een zilver-Lizard lichtgeel.

De jonge Lizards zijn vóór den eersten rui niet schubachtig gevederd. Na dien tijd komen zij in het bezit van hun schoonste gewaad (tentoonstellingvederen), terwijl zij en vooral de vleugels bij iederen volgende rui lichter van kleur worden. Evenals bij den London Fancy zij men er ernstig op bedacht, dat de jongen elkaar niet kunnen plukken of, zooals meermalen voorkomt, dat zij door de ouders worden geplukt, want voor uitgevallen of uitgetrokken vederen komen nooit gelijke in de plaats. Bemerkt men dat de ouders de jongen plukken, dan neme men in tijds zijne maatregelen om dat te voorkomen. Evenals bij de London Fancy moet men den Lizard niet dan bij de hoogste noodzakelijkheid in de hand nemen.

De 18 slag- en 12 staartvederen van den Lizard moeten zwart zijn, evenals de dekvederen op vleugels en staart. Al deze dekvederen moeten aan de einden echter meer of minder omzoomd zijn met een goudgelen of lichtgelen rand, naar gelang der soort van Lizard; de staart- en slagvederen mogen echter nooit schubachtig zijn. Men denke er om, wanneer men hen wil laten voorttellen, steeds een goud-Lizard bij een zilver-Lizard te plaatsen en nooit twee gelijke vogels.

De Scotch Fancy (zie de afbeeldingen bij bladz. 42 en 48). Voor ongeveer 35 jaar hield men zich in Schotland veel bezig met het kweeken van den zoogenaamden „Glasgow Fancy” of „Glasgow Don”, een vogel van ongeveer 16½ c.M. lengte en van half cirkelvormigen vorm. Die vogel was klein van kop met korten nek, zeer glad van lichaam, dicht gevederd en had kleine vleugels en korten staart. Een goed

gevormde vogel geleek op een halven cirkel, evenals de maan in haar eerste kwartier. Toen werd naar een middel uitgezien om de gestalte van den vogel zooveel mogelijk nog te verbeteren en werd hij gekruist met den Hollandschen kanarie, den Parijschen trompetter, in België en Frankrijk bekend onder den naam van „Serin hollandais” (zie de afbeelding bij bladz. 10). Deze vogel, die van zoo grooten invloed is geweest op de kweek van Engelsche rasvogels, was oorzaak, dat door zijn kruising met den Glasgow Don wel een schoon gevormde vogel ontstond met lange vleugels en langen staart, maar ook dat die vogel veel gekrulde borstvederen had, welke niet gewenscht werden. Bij verdere kruising met den hooggeschouderden Belgischen kanarievogel (zie de afbeelding bij bladz. 10) verdwenen de krulvederen weder en ontstond de zoo schoon gevormde postuurvogel, de Scotch Fancy. Een goede Scotch Fancy moet in het bezit zijn van een kleinen, gladden kop, die niet opgehouden mag worden, langen, smallen nek, eenigszins hooge, ronde schouders, langen, ronden rug, lange vleugels, gebogen gelijk het lichaam, en langen, rondgebogen staart met den rug van den vogel een cirkelboog vormende. De staart moet onder het zitstokje doorgaan zonder het aan te raken. Verder moet de vogel goed gevulde glad liggende vederen hebben en een lengte van kop tot staart van ongeveer 19 c.M. Tusschen de bij bladz. 42 en 48 voorkomende afbeeldingen van den Scotch Fancy valt nog al eenig verschil op te merken. Alleen vogels als bij bladz. 42 afgebeeld, kwamen voor op de tentoonstelling van 1—3 Nov. 1898 in het Alexandra Palace te Londen gehouden, en beweerde de President dier tentoonstelling, nooit een vogel overeenkomstig de andere afbeelding te hebben gezien. Het is wel aan te nemen, dat er wel vogels gevonden worden, die hunnen hals zoover kunnen uitrekken en den afgebeelden stand

kunnen aannemen, in elk geval zijn ze toch hoogst zeldzaam. Hetzelfde geldt van den op die plaat afgebeelden Belgischen vogel (Bossu).

De Scotch Fancies zijn *helder geel* (clear yellow) of *helder lichtgeel* (clear buff), *gevekt* (piebald), *ticked* als de Norwichvogel of *groenachtig geel*. *Cinnamonkleurige* vogels zijn nog hoogst zeldzaam en voornamelijk wijfjes. Op de kleur dezer vogels wordt echter weinig gelet; men legt zich alleen toe op het kweeken van goed gevormde vogels, gedachtig aan het spreekwoord: „Een goed paard heeft nooit een slechte kleur.”

De prijzen van Scotch Fancies van J. S. Mc. GRUTHER, 2, *Little Pulleney Street, W. London*, die geen andere rasvogels verkoopt, zijn van *Piebalds* 15 *shilling*, *Yellows* 20 *shilling* en *Buff's* 30 *shilling*, onverschillig of het mannetjes of poppen zijn. Een shilling is 60 cent.

Door vorenstaande beschrijvingen der Engelsche rasvogels en bijvoeging der afbeeldingen van bekroonde vogels, heeft de lezer zich eenigszins op de hoogte kunnen stellen van de verschillende in Engeland gekweekte kanaries.

Voor hen, die zich in het bezit willen zien van sommige soorten, hetzij om de schoone kleuren of om ze tot voortteling te gebruiken, voeg ik hierbij een tweetal prijscouranten van uitstekend bekende firma's. Daar de prijzen echter jaarlijks variëeren, krijgt men daaruit alleen een overzicht van hetgeen men ongeveer zal moeten besteden en doet men wel, alvorens een bestelling te doen, prijsopgaven te vragen, nog beter te gaan zien wat men wil koopen.

PRIJS-COURANT

VAN DE

Firma MACKLEY BROTHERS te Norwich.

PLAINHEAD NORWICH.

	No. 1.	No. 2.	No. 3.
Pairs properly matched for breeding, Norwich			
Plainheads per pair	10/6	12/6	15/6

NORWICH PLAINHEAD COCKS.

Clear Yellow Cocks	8/6	10/6	12/6
Ticked or Variegated Yellow Cocks	8/0	9/0	10/6
Clear Buff Cocks	7/6	8/6	9/6
Ticked or Variegated Buff Cocks	7/6	8/6	9/6
Evenly-marked Yellow Cocks	21/0	25/0	30/0
Evenly-marked Buff Cocks	18/6	22/6	27/6

NORWICH PLAINHEAD HENS.

Clear Yellow Hens	4/6	5/6	6/6
Ticked or Variegated Yellow Hens	4/3	5/3	6/3
Clear Buff Hens	3/6	4/6	5/6
Ticked or Variegated Buff Hens	3/3	4/3	5/3
Evenly-marked Yellow Hens	10/6	15/6	21/0
Evenly-marked Buff Hens	9/6	14/6	20/0

CRESTED NORWICH.

Pairs Properly Matched for Crested Breeding .	12/6	15/6	21/0

NORWICH CRESTED COCKS.

Ticked or Variegated Yellow, with Dark Crest	12/6	15/6	21/0
Grey Crested Yellow	10/6	12/6	15/6
Buff, with Dark Crest	12/6	15/6	21/0
Ticked or Variegated Buff, with Dark Crest .	8/6	10/6	12/6
Grey Crested Buff	8/6	10/6	12/6

NORWICH CRESTED HENS.

	No. 1.	No. 2.	No. 3.
Ticked or Variegated Yellow, with Dark Crest	10/6	12/6	15/6
Grey Crested Yellow	7/6	10/6	12/6
Buff, with Dark Crest	8/6	10/6	12/6
Ticked or Variegated Buff, with Dark Crest	5/6	8/6	10/6
Grey Crested Buff	5/6	8/6	10/6

NORWICH CRESTED-BRED PLAINHEAD COCKS.

Clear Yellow	10/6	12/6	15/6
Ticked or Variegated Yellow	9/6	11/6	14/6
Clear Buff	8/6	10/6	12/6
Ticked or Variegated Buff	8/0	10/0	12/0

NORWICH CRESTED-BRED PLAINHEAD HENS.

Clear Yellow	8/6	10/6	12/6
Ticked or Variegated Yellow	7/6	9/6	11/6
Clear Buff	6/6	8/6	10/6
Ticked or Variegated Buff	4/6	6/6	8/6

YORKSHIRES.

Cocks—Clear, Ticked or Variegated	10/6	15/6	21/0
Hens—Clear, Ticked or Variegated.	7/6	10/6	12/6

LANCASHIRES.

Coppy Cocks or Hens.	21/0	25/0	30/0
Plainhead Cocks or Hens	15/6	21/0	25/0

CINNAMONS.

Cocks—Yellow or Buff	10/6	12/6	15/6
Hens—Yellow or Buff	7/6	10/6	12/6

LIZARDS.

Gold or Silver Cocks	10/6	15/6	21/0
Gold or Silver Hens	8/6	10/6	12/6

SCOTCH FANCIES.

Cocks—Clear, Ticked or Variegated	15/6	21/0	30/0
Hens—Clear, Ticked or Variegated.	10/6	15/6	21/0

De transportkooitjes zijn in de prijzen begrepen.

PRIJS-COURANT

VAN

W. RUDD, Bird Specialist, NORWICH.

CRESTED COCKS.

Clear Buff Dark Crest 15/-, 20/-, 30/-, 40/-, 60/-, 80/-, 100/-.
 Buff, Light or Grizzle Crest 7/6, 10/6, 15/-, 20/-, 30/-, 40/-.
 Yellow Grizzle Crest 10/-, 15/-, 20/-, 30/-, 40/-.
 Marked, Dark Crest 6/6, 8/6, 10/6, 15/-, 20/-, 30/-, 40/-, 80/-.

CRESTED-BRED HENS.

Clear Yellow or Buff 8/6, 10/6, 15/-, 20/-, 30/-.
 Ticked or Variegated 4/6, 8/6, 10/6, 15/-, 20/-, 30/-.

CRESTED-BRED COCKS.

Clear Yellow 10/6, 15/-, 20/-, 30/-, 40/-.
 Clear Buff 10/6, 12/6, 20/-, 30/-.
 Ticked or Variegated 6/6, 7/6, 10/6, 15/-, 20/-, 30/-.

CRESTED HENS.

Clear Buff, Dark Crest 8/6, 12/6, 15/-, 20/-, 30/-, 40/-, 60/-.
 Clear Buff, Light or Grizzled Crest 4/6, 6/6, 10/6, 12/6, 15/-, 20/-, 30/-.
 Marked, Dark Crest 4/6, 5/-, 7/6, 10/6, 15/-, 20/-, 30/-, 60/-.

PLAIN-HEADED NORWICH COCKS.

Clear Yellow 6/6, 8/6, 12/6, 15/-, 20/-.
 Clear Buff 6/6, 10/6, 12/6, 15/-.
 Evenly Marked Yellow or Buff 10/6, 15/-, 20/-, 30/-, 40/-, 60/-.
 Ticked or Variegated 5/6, 6/-, 7/6, 10/6, 12/6, 15/-.

YORKSHIRES.

Cocks 7/6, 10/6, 15/-, 20/-, 30/-.
 Hens 4/6, 7/6, 10/6, 15/-.

CINNAMONS.

Cocks 7/6, 10/6, 15/-, 20/-, 30/-.
 Hens 5/6, 7/6, 10/6, 15/-.

LIZARDS.

Cocks	7/6,	10/6,	15/-,	20/-,	30/-.
Hens	4/6,	6/6,	8/6,	10/6.	

SCOTCH FANCIES.

Fancies, well-turned Cocks or Hens 10/6, 12/6, 15/-, 20/-, 30/-.

LANCASHIRES.

Cocks, (Coppo or Plain Head)	15/-,	20/-,	30/-,	40/-.
Hens	20/-,	30/-,	40/-.	

NORWICH SONGSTERS.

For training young Birds, or as Cage Pets (specially selected), — for beauty of plumage & hardiness, the "King of Canaries", 7/6, 8/6, 10/6.

PLAIN-HEADED NORWICH HENS.

Clear Yellow	3/6.	5/-,	7/6,	10/6.
Clear Buff	3/-,	3/6,	5/-,	7/6.
Evenly Marked Yellow or Buff	7/6,	10/6,	15/-,	20/-.
Ticked or Variegated	2/6,	3/-,	4/-,	5/-.

Neat and comfortable Travelling Cages (not Boxes) with proper Food and Nourishment for Journey 3d. extra.

NOTE. — All Amateurs should try my Special Matched Pairs of Prize-bred Norwich Plain-heads at 10/6, 12/6, and 15/- Crested Ditto 15/- and 20/- These are the Best Value ever offered.

Ter verduidelijking kan het voor enkelen noodig zijn mede te deelen, hoe de in de prijscouranten vermelde waarden moeten worden herleid en ik doe dit door middel van enkele voorbeelden.

15/6 beteekent 15 shillings en 6 pence. 1 shilling is 60 cents, en 1 penny is 5 cents.

15/6 staat dus gelijk met f 9,30.

15/0 = 15/. = 15 shillings = f 9,—.

3 d. = 3 pence = 15 cents.

15/. wordt ook wel geschreven 15/=.

HET HOLLANDSCHE RAS.

Dit ras, dat vroeger in verschillende hoofdonterscheidingen in Nederland en België voorkwam, is helaas bij ons slechts in zeer enkele geïmporteerde exemplaren meer voorhanden. De groote prijzen, die destijds voornamelijk door Engelsche kweekers voor onze rasvogels werden besteed, waren oorzaak, dat geleidelijk al wat eenigszins zuiver was werd uitgevoerd. Onze vogels werden in Engeland gebruikt voor kruisingen met de Engelsche rasvogels en kunnen worden beschouwd als de stamvaders van verschillende Engelsche kleurvogels. Een der typen van het Hollandsche ras, een groote, zwaar gebouwde vogel, veel overeenkomende met den Lancashire-vogel, is geheel verdwenen. In verschillende Engelsche werken wordt hij nog aangehaald als de „Oud-Hollandsche” kanarievogel. Men vindt hem nog eenigszins terug in de hier en daar in Brabant voorkomende groote dikkoppige vogels.

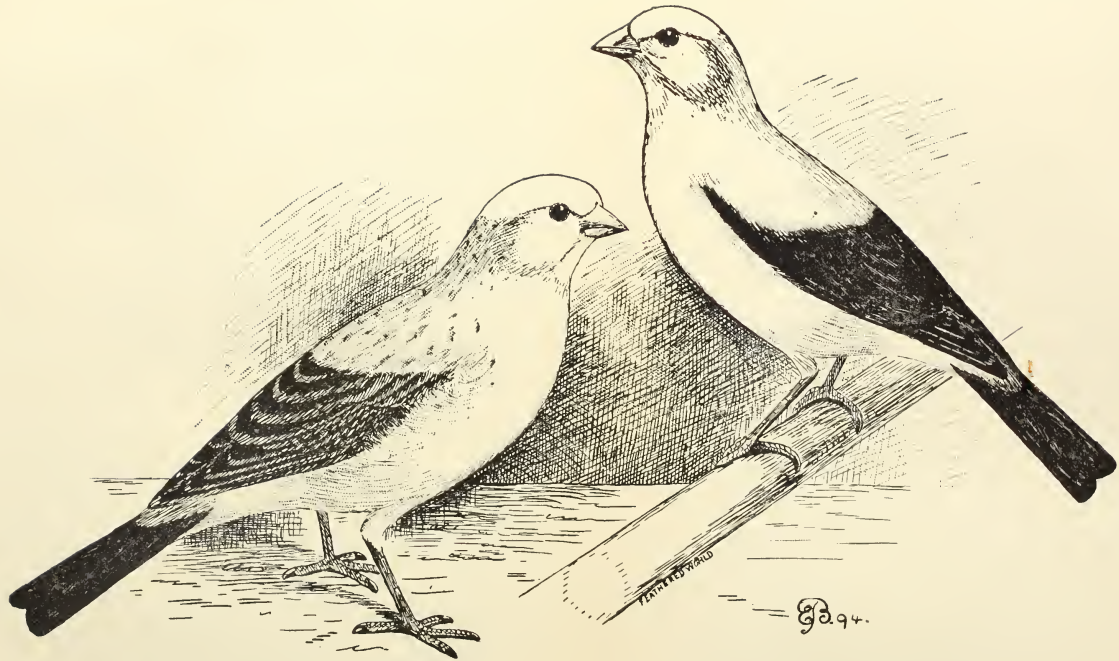
Het Hollandsche ras wordt verdeeld in twee hoofdonterscheidingen en wel in den Hollandschen en den Belgischen kanarievogel.

De Hollandsche kanarievogel (zie de afbeelding bij bladz. 10) wordt voornamelijk in het noorden van Frankrijk gevonden, alwaar hij bekend is onder den naam van *serin hollandais*, *serin frisé* of *trompeteur*. Hij wordt voornamelijk te Roubaix en te Parijs gekweekt, waardoor hij bij ons dikwijls „de Parijsche trompetter” en in Duitschland „der

Pariser Trompeter” genoemd wordt. Het is een groote, slanke vogel van ongeveer 16 c.M., die zich voornamelijk door zijn gekrulde veëren van andere kanaries onderscheidt. Zonder die krulveëren zou hij veel overeenkomst hebben met den Yorkshire-vogel. Keel en borst tot aan het midden van den buik zijn bedekt met gekrulde veëren, „jabot” genaamd. Hoe meer gekruld deze veëren zijn, hoe meer waarde aan den vogel wordt gehecht. De lange rugvederen, in het midden gescheiden, krullen zich aan weerskanten over de schouders en worden „rouleaux” of „shawl” en ook wel „épaulettes” genoemd. De buikvederen krullen weder in andere richting om de vleugels en heeten „flanquarts”, terwijl hij nog eenige lange stuitvederen heeft, die tusschen de pooten en den staart hangen en „étendards” worden genoemd.

De Hollandsche kanarievogel komt in lichtgele, goudgele en izabelkleur voor of is geel- of izabelbont gekleurd. De izabelkleurige zijn het zeldzaamste. Zijn zang is onbeduidend en slechter naarmate de vogel meer zuiver van ras is. Velen laten enkel een doffen, zwaren toon hooren, waarom men hen volgens sommige schrijvers „trompetters” heeft genoemd, terwijl door andere personen wordt beweerd, dat zij dien naam hebben te danken aan de „épaulettes”, die zij dragen.

Gelijk meer is opgemerkt, moet men er bij het kweeken van deze vogels om denken geen gelijk gekleurde vogels samen te plaatsen. Bij de voortteling zal men vele teleurstellingen ondervinden, door schiere eitjes of doordat de wijfjes geen genoegzame lust in broeden toonen of in de opvoeding der jongen. Men late zich hierdoor echter niet ontmoedigen daar men bij goede, zorgzame behandeling en tijdige verwijdering van het mannetje, buiten het gehoor van het wijfje, ook dikwijls succes zal hebben.

DE LONDON FANCY.

In het begin van November 1898 werd te Parijs door de Club „La Société serinophile de Paris” een tentoonstelling gehouden, uitsluitend van serins hollandais. Het paar zuiver gele vogels, dat toen met den eersten prijs werd bekroond, bracht de som van *f* 250 op. Het behoorde aan Mme Ve BELPALME, 26 *Rue des Abbesses, Paris*, die hare vogels noteert van *f* 10 tot *f* 100 per stuk. Zij behaalde in de laatste jaren vele eere-diploma's en is zeer aan te bevelen voor hen, die zich deze vogels willen aanschaffen. Een ander adres is dat van J. SCHEWYCK, 120 *Rue du Verger, Antwerpen*, die voor een paar Hollandsche kanarievogels (serins frissés) met inbegrip van emballage 25 tot 50 gulden noteert.

De Belgische kanarievogel (zie de afbeeldingen bij bladz. 10 en bladz. 48). Het is opmerkelijk, dat geen enkel der door mij geraadpleegde werken over den kanarie overeenstemming heeft in de beschrijving van den Belgischen vogel en ten opzichte van de vraag, welke vogels als rasvogels en welke niet als zoodanig moeten worden aangemerkt. Van verschillende handelaren en liefhebbers in Antwerpen, Brussel en andere plaatsen ontving ik de meest tegenstrijdige berichten. De een spreekt van Brabanders, Brusselaars en Gentsche, een ander noemt alleen „de Belgische” en zegt, dat b.v. te Brussel geen verschil wordt gemaakt tusschen Brabanders en Brusselaars, een derde beschouwt den zoogenaamden „doodbidder” als rasvogel, en zoo meer.

Het komt mij voor, dat men, nog evenals vroeger van den hoogschouderigen (bossu) Belgischen vogel sprekende, het oog moet hebben op een vogel, in houding en vorm overeenkomende met de afbeelding van het aangenomen standaardmodel (zie de afbeelding bij bladz. 10) en de andere hoogschouderige Belgische vogels als variëteiten moet beschouwen. Het kan zijn, dat er wel eens een vogel voorkomt, die de houding kan aannemen als afgebeeld bij bladz. 48;

die afbeelding is echter wel wat overdreven te noemen, evenals die van den Scotch Fancy op dezelfde plaat. Dat door voortgezette kruising van den Bossu met den Scotch Fancy wel eens een vogel ontstond, die de afgebeelde houding *kan* aannemen, is best mogelijk. Dat zij hoogst zeldzaam voorkomen, is zeker.

Een der variëteiten van den Bossu is de zoogenaamde „doodbidder”, die met nederhangenden kop op zijn stokje zit, alsof hij hem te zwaar is om op te houden.

Een goed gevormde Bossu moet lang en hoogbeenig zijn. Zijn kop, hals en schouders moeten nagenoeg een horizontale en zijn schouders, rug en staart een verticale lijn vormen. Hij mag geen krommen rug hebben, maar deze moet rechthoekig zijn, zijn staart moet tegen het zitstokje komen zonder daartegen te drukken. Van de borst tot het einde van den staart moet de vogel geleidelijk dunner worden, zoodat hij den vorm van een wig heeft. Daarbij moet hij glad van veëren zijn.

Men vindt hem in dezelfde kleuren als waarin de Norwichvogel voorkomt, echter is hij meestal geel of lichtgeel; een goed gevormde Bossu is zelden „geteekend”. Men laat gewoonlijk lichtgeel en geel paren, evenals in Engeland bij de andere rasvogels gebruikelijk is.

Een Bossu zonder goede houding en welke niet flink op zijn pooten staat maar ineens zit, wordt niet hoog geschat.

Over het algemeen zijn de Belgische rasvogels niet sterk van gestel en moet men ze niet aan groote temperatuurveranderingen blootstellen, daar zij zeer licht koude vatten. Gedurende den ruitijd eischen zij een zeer zorgzame behandeling en is het raadzaam, hun kooi geheel te bedekken.

De Bossu heeft den naam van niet trouw te zijn in het broeden en in de opvoeding van zijn jongen, hetgeen door verschillende schrijvers wordt tegengesproken, die van mee-

ning zijn, dat de oorzaak daarvan in verkeerde behandeling moet worden gezocht en de Belgische vogel in den broedtijd en later niet gestoord wil worden. Ook wordt beweerd, dat de Bossu met nederhangenden kop voornamelijk in de eerste vijf dagen groote moeite heeft zijn jongen het noodige voedsel toe te dienen, daar deze den kop niet kunnen oprichten om voedsel te ontvangen. Men zorge daarom de eitjes door een gewonen Duitschen kanarie te laten uitbroeden en daaraan de opvoeding der jongen toe te vertrouwen, door bij een dergelijken vogel de eitjes door die van den Bossu te vervangen.

Dat goede Bossu's niet goedkoop zijn, blijkt uit de prijsopgave van J. SCHEWYCK, 120 *Rue du Verger*, Antwerpen, die daarvoor noteert 25, 50, 75, 100 en 125 gulden per paar met inbegrip van emballage.

Handleiding tot het voorttelen van kanarievogels.

Vele bezitters van kanarievogels zien op tegen de onderstelde moeilijkheid om hunne vogels te doen voorttelen en laten het daarom na. Toch kan men, wanneer men in het bezit is van een gezond paar vogels, ze zeer gemakkelijk doen voorttelen en eischt zulks betrekkelijk veel minder zorg en moeite dan men zich voorstelt.

Bij getrouwe opvolging van de voorschriften, die daaromtrent in dit hoofdstuk zullen volgen, ben ik er van overtuigd, dat men bijna zeker zal zijn van succes en dat het veel genoeg moet verschaffen aan hen, die zich voor het eerst met die teelt gaan bezig houden.

Ik wil daarom geen verhandeling geven over het kweeken in het groot, zooals voornamelijk in verschillende streken van Duitschland en Engeland plaats heeft, maar den lezer een handleiding geven tot het paarsgewijze doen voorttelen van kanarievogels, zooals bij ons te lande gebruikelijk is.

Allereerst dient men dan te letten op de vogels zelve, die alleen door voorafgegane doelmatige behandeling in staat kunnen zijn een sterk nageslacht voort te brengen. Men neme daarvoor het liefst poppen van één jaar met mannetjes van 2 jaar, hoewel poppen van 2 tot 4 en mannetjes van 1 of van 3 tot 5 jaar daartoe ook uitstekend kunnen dienen. Steeds hoort men allerlei klachten van hen, die zich met de kanarieteelt bezig houden, te veel om op te noemen; zij zijn bijna altijd een gevolg van te weinig zorgzame be-

handeling van de vogels vóór den broedtijd en onkundige behandeling gedurende dien tijd. Vogels, van wie men in het voorjaar iets verwachten wil, moeten zoodanig behandeld worden, dat ze gezond, sterk en levenslustig zijn, wanneer de tijd daar is om hen in de broedkooi te plaatsen. Men denke er om, dat geen kanarievogel tocht verdragen kan en voor kou vatten zeer vatbaar is, hetgeen zeer licht den dood tengevolge kan hebben.

Tot het begin van Februari late men de mannetjes en poppen bijeen in een groote, zindelijke kooi, waarin zij zich vrij kunnen bewegen, zorg voor gezond voedsel, bestaande in wit en bruin vogelzaad, vermengd met wat gierst en gekneusd hennepzaad, geve hen iederen morgen schoon bad- en drinkwater en vernieuwe men minstens tweemaal 's weeks het rivierzand, waarmede de bodem der kooi moet bedekt zijn. Het badwater verwijdere men, nadat de vogels ongeveer een uur tijd tot baden hebben gehad. Verder bedenke men, dat elk zonnestraaltje in den winter den vogel weldadig aandoet. Nu en dan een blaadje salade, een stukje appel, wat oud wittebrood, een weinig hard gekookt ei met schaal en een halve vijg zijn versnaperingen, die de vogels zich uitstekend zullen laten smaken en hun goed zullen doen.

Een eerste vereischte is ook de kooi in de woonkamer te plaatsen en zoodanig, dat de vogels alle schuwheid afleggen. Poppen, die men wil laten broeden, mogen niet angstig zijn wanneer men de kooi nadert; zij moeten zóó gewend zijn aan ons, dat men de broedkooi voorzichtig kan schoonmaken, zonder dat de vogel het nest verlaat. Een vogel, die zich niet laat storen, is het beste voor de teelt. Men bedekke de broedkooi nooit met een doek of op andere wijze, hetgeen den vogel angstig en schuw maakt, vooral wanneer hij broedt.

In de eerste week van Februari worden de mannetjes en poppen gescheiden en afzonderlijk in twee ruime kooien geplaatst. Van af dezen tijd tot na het begin van April behandelt men hen als boven gemeld is, maar voegt men wat meer ei en hennepzaad aan het overige eten toe dan in de wintermaanden. Zóó behandeld, zullen de vogels, na het begin van April in de broedkooi weder paarsgewijze te zamen gebracht, volkomen beantwoorden aan de verwachtingen, die men van hen koestert. Het is niet raadzaam daarmede eerder te beginnen, al kan men op vele goede resultaten wijzen van vogels, die men in Maart of zelfs eerder liet broeden. De nachten zijn dan nog te lang, waardoor de jonge vogels te lang van voedsel verstoken blijven, en in onverwarmde vertrekken is de koude dikwijls nadeelig. Bovendien is het proefondervindelijk gebleken, dat de tegen het einde van April of begin Mei geboren jongen de sterksten zijn.

Het verdient aanbeveling, het mannetje eerst een week alleen in de broedkooi te laten en daarna het wijfje er bij te zetten. Hij is dan geheel thuis in de kooi, hetgeen de paring bevordert.

Over *de inrichting der broedkooi* eenige opmerkingen, daar een verkeerde of gebrekkige inrichting zoo dikwijls tot teleurstellingen aanleiding gaf.

Hetzij men daarvoor een enkele of de bekende dubbele kooi wil bestemmen, een eerste vereischte is al weder *ruimte*. Het doet niets ter zake, of de kooi aan alle zijden van traliewerk is voorzien of alleen aan den voorkant, hoofdzaak is ruimte en een doelmatig ingericht, goed geplaatst nest.

Wanneer men de vogels in een enkele kooi wil laten voorttelen, dan raad ik aan die van de afmetingen 2 bij 4 en 5 d.M. te nemen of grooter. Een dubbele kooi van

6 bij 3 en 2 d.M., die dikwijls gebruikt wordt, kan ook uitstekend dienen en heeft nog vóór boven een enkele, dat men zoo noodig het mannetje gemakkelijk van het wijfje kan scheiden.

De broedkooi moet verder zoodanig zijn ingericht, dat men zonder veel stoornis de kooi van schoon rivierzand, versch voedsel en drinkwater kan voorzien, terwijl men daarin ook gemakkelijk een bakje met het later te noemen eivoedsel moet kunnen plaatsn. Men zij er op bedacht, het nest zoodanig te plaatsn, dat de uitwerpselen der jonge vogels op den bodem der kooi vallen en niet in het voederbakje of drinkwater kunnen terecht komen.

Veelal ziet men in de broedkooi in een der hoeken een plankje met een rond gat in het midden, waarin het nestje met den bovenrand hangt. Dit is sterk af te keuren, daar de uitwerpselen der jongen op dat plankje blijven liggen, waardoor de jongen ten laatste omringd zijn door dierlijk vuil. Het nestje moet daarom in een der hoeken van de kooi worden vastgehecht en enkel aan den anderen kant door een houtje of dik ijzerdraad worden ondersteund, zoodat het geheel vrij hangt. Het moet verder zóó geplaatst worden, dat men het, wanneer zulks noodig is, zonder veel stoornis tijdelijk kan verwijderen en weder op dezelfde plaats bevestigen. Door het gestadig in- en uitwippen der vogels komt het zand, dat aan de pootjes blijft hangen, in het nest terecht en is het noodzakelijk, op den morgen dat de vogel het tweede eitje heeft gelegd, die eitjes voorzichtig met een lepeltje daaruit te nemen en het nest schoon te kloppen, waarna men het opnieuw als vroeger bevestigt en de eitjes er weder voorzichtig inlegt. In een dubbele kooi gaat dit zeer gemakkelijk, daar men de vogels dan eerst in de andere afdeeling der kooi kan laten gaan en daarin afsluiten tot alles gereed is.

In de tegenwoordige dubbele kooien vindt men steeds twee plankjes om een nestje in te plaatsen; om in een kooi slechts één paar te laten voorttelen, moet men echter niet meer dan één nest daarin plaatsen; het andere dient nergens toe. In een dubbele kooi geve men in de eene afdeling alleen gelegenheid tot broeden en latere voeding der jongen en moet de vogel in de andere zijn voedsel, bad- en drinkwater kunnen vinden. De gelegenheid tot baden ontneme men den vogel, zoodra het eerste ei is gelegd tot dat de jongen 12 dagen oud zijn.

Het nest moet doelmatig zijn en is van zeer grooten invloed bij de teelt. De sierlijke nestjes, die men tegenwoordig verkoopt van gegalvaniseerd ijzerdraad vervaardigd, met wol gevoerd en met rooden wollen of pluchen rand, moet men niet bezigen. Ik wil hier niet spreken over nesten, die men ook dikwijls gebruikt als houten napjes, de helft van een kokosnoot en anderen, allen veelal ondoelmatig, maar aanraden een nestje te nemen van stroo of biezen vervaardigd of gevlochten, ronde bamboekorfjes in nestvorm.

De nestjes moeten ongeveer 9 c.M. wijd en $4\frac{1}{2}$ c.M. diep zijn. Op den bodem daarvan legge men wat gedroogd zacht mos en bekleede men het nest daarna van binnen evenals van buiten met een lapje flanel, waardoor tevens voorkomen wordt, dat het nest door de vogels uiteen geplukt wordt. Het flanel moet aan het nest worden vastgenaaid. Zoo doende krijgt men een warm en luchtig nest; een te warme bodem is zeer slecht, daar het dikwijls voorkomende „zweeten” van het popje voor eieren of jongen in een nest, dat niet kan doorstralen, nadeelig is.

Heeft men nu de broedkooi en het later daarin te plaatsen nestje gereed, dan wordt het mannetje in de eerste of tweede week van April daarin geplaatst. Men late vooral

niet na een weinig witkalk in de kooi te doen; het beste is die kalk te nemen, welke men van een gewitten muur kan afbladeren. Een stukje spek wordt gaarne door de vogels gegeten en is zeer aan te bevelen om het leggen der eitjes te vergemakkelijken. Een week later plaatst men ook het wijfje in de kooi en een dag of drie daarna het nestje. Men kieze steeds verschillend gekleurde vogels, wanneer men fraai gekleurde exemplaren wil verkrijgen. Nooit moet men dan twee goudgele (yellow) of twee witgele (buff) vogels samen plaatsen, maar wel een goudgele met een witgele. Tegelijkertijd doet men wat gedroogd mos, witte wollen draden van ongeveer 1 d.M. en donsveertjes in de kooi, die met eenig varkenshaar uitstekende materialen vormen, wanneer men een vogel zijn eigen nest wil laten bouwen. De praktijk heeft mij echter geleerd, dat een kunstmatig nest, zooals straks is beschreven, de voorkeur verdient, daar het dikwijls voorkomt, dat de vogels met de teentjes in het nestmateriaal verward raken en dan bij het verlaten van het nest dikwijls de eieren of jongen daaruit vallen. Ik geef hun steeds nestmateriaal, maar alleen om hen aan den gang te helpen, en verwijder alles weder uit kooi en nest, wanneer de vogel zijn tweede ei heeft, zoodat, na het nest gereinigd te hebben, daarin enkel de beide eitjes liggen.

Al spoedig zal men zien, dat het wijfje gestadig het bouw-materiaal in het nest brengt, waaruit men met zekerheid kan besluiten, dat het eerste ei niet lang op zich zal laten wachten. Iederen morgen ná acht uur neme men de gelegenheid waar om in het nest te zien, maar men moet wachten tot de vogel het uit eigen beweging verlaten heeft; men zorge daarbij den vogel zoo weinig mogelijk te storen of vreesachtig te maken en jage hem niet van het nest. Heeft de vogel nu het eerste ei gelegd, dan onthoude men dien datum, omdat 14 dagen later het eerste jong moet

uitkomen. Wanneer alles geregeld gaat, legt de vogel dagelijks één eitje, totdat het gewone getal van 4, 5 of somtijds 6 bereikt is. Zooals vroeger gemeld is, maakt men, nadat het tweede eitje is gelegd, kooi en nest schoon.

Hoewel men dikwijls het mannetje gedurende den broedtijd en ook later bij het wijfje laat, heb ik de ondervinding opgedaan, dat het veel beter is het mannetje uit de kooi te verwijderen in den namiddag van den dag waarop het derde eitje is gelegd. De meeste mannetjes zijn zeer wispelturig en zullen het eene oogenblik zich voor het wijfje buitengewoon lief betoonen, om het dikwijls kort daarna van het nest te jagen en te plagen. Dan komt nog daarbij, dat het mannetje nooit medebroedt en zich niet ontziet, wanneer het duurdere eivoedsel voor de jongen in de kooi geplaatst wordt, dit de voorkeur te geven boven het gewone voedsel, terwijl de voortdurende aanwezigheid van het mannetje de pop aanleiding geeft, wanneer de jongen nauwelijks een dag of tien oud zijn, weder opnieuw te willen nestelen en dan de jongen dikwijls plukt en veronachtzaamt. Er zijn natuurlijk uitzonderingen en altijd zachtzinnige vogels, maar toch laat ik nooit een mannetje langer dan tot den dag waarop het derde ei is gelegd in de broedkooi en plaats hem zelfs totdat de jongen 3½ week oud zijn buiten het gehoor van het wijfje en dus in een vertrek, vanwaar zijn gezang door haar niet wordt gehoord, want is dat het geval, dan zal men dikwijls zien, dat het wijfje hem hoorende het nest verlaat en hem roept.

Bij het verwijderen van het mannetje ga men zoodanig te werk, dat het wijfje het niet bemerkt en lokke hem in den namiddag, terwijl zij op het nestje zit, door een versnapering buiten de kooi. Laat hij zich dan gemakkelijk vangen, dan doe men zulks en anders late men hem rondvliegen en wacht men tot het donker is, daar hij zich dan gemakkelijk laat grijpen.

Uitzave van P. Noordhoff te Groningen.

SCOTCH FANCY.

CINNAMON.

Chromolith. W. R. Looze van der Zee te Groningen.

YORKSHIRE.

Wanneer het eerste ei is gelegd, geve men als voedsel enkel het gewone wit en bruin vogelzaad en volstrekt geen hennepzaad meer.

Gedurende den broedtijd moet men een vogel zooveel mogelijk met rust laten, en wil men eens in het nest zien om zijne nieuwsgierigheid te bevredigen, dan doe men dat, wanneer de vogel het uit eigen beweging heeft verlaten om te eten of te drinken. Bij onweder bedekke men de kooi met een doek, die weinig licht doorlaat, waardoor de vogel op het nest blijft, want wanneer een bliksemstraal het nest verlicht, kan dit oorzaak zijn, dat de eieren niet uitkomen.

Op den 14^{den} dag nadat het eerste ei is gelegd, of ook wel eens een dag vroeger of later, komt het eerste jong ter wereld, hetgeen men dadelijk aan de moeder kan ontdekken, die zich dan ieder oogenblik op den nestrand terugtrekt en zacht piepende den jongen vogel als het ware uitnoodigt, het bekje te openen om te worden gevoed. De schaaltsjes van het ei ziet men dan op den bodem der kooi liggen en kan men met het oor dicht bij de kooi zelfs het onder de moeder liggende jong zacht hooren piepen. Nu is de tijd gekomen, om het noodige eivoedsel in de kooi te plaatsen. Dit eivoedsel maakt men veelal door een versch kippenei hard te laten koken, waarna men het zonder schaal met een vork of op andere wijze zoo fijn mogelijk maakt. Dan neemt men goede fijn gestampte beschuit, die eenige oogenblikken in water is uitgetrokken om de schadelijke bestanddeelen daaruit te verwijderen, perst het water er flink uit en mengt die beschuit met een gelijke hoeveelheid van het ei goed dooreen.

Het is mij meermalen voorgekomen, dat de jonge vogels in het nest allen stierven, hetgeen moest worden toegeschreven aan het gebruik van slechte beschuit, daar de bakkers bij het maken daarvan dikwijls Jeruzalemsche zeep of zoogenaamde bakkerszeep gebruiken, waartegen op den duur geen jonge

vogels bestand zijn. Sinds ik de beschuit verving door oudbakken wittebrood, zijn mij zelden vogels in het nest gestorven en raad ik dat daarom aan, omdat men niet altijd zekerheid heeft, dat de beschuit geen nadeelige bestanddeelen bevat.

Het aldus uit ei en wittebrood bereide voedsel moet steeds in de kooi aanwezig zijn en minstens tweemaal daags worden vernieuwd, terwijl men het overgeblevene aan de mannetjes geeft. Het gewone vogelzaad mag ook niet ontbreken. Groen voeder is nadeelig voor de jonge vogels zoolang zij in het nest zijn en moet men dat dan ook niet aan de moeder geven. Bij warm weder is het eivoedsel aan spoedig bederf onderhevig en doet men goed het driemaal daags te vernieuwen. Opdat de vogel des morgens in de vroege versch voedsel aanwezig vinde, is het raadzaam, het eivoedsel laat in den avond in de kooi te plaatsen en het dan ongeveer om elf uur in den morgen door nieuw voedsel te vervangen.

Nadat het eerste ei is uitgekomen, moet men eenmaal daags, echter zonder den vogel te storen, het nest onderzoeken en mochten zich daarin doode jongen bevinden, die dadelijk verwijderen, daar de moeder dat niet altijd zelve doet en daardoor dan het geheele broedsel verloren zou kunnen gaan. Niet uitgekomen eieren verwijdere men op den vijfden dag na de geboorte van het eerste jong door middel van een lepeltje.

Op den 6^{den} of 7^{den} dag gaan de oogjes der jongen open en ziet men reeds de eerste stoppeltjes, terwijl de vogeltjes op den 14^{den} dag reeds aardig in de veëren zitten. In den regel verlaten zij het nest wanneer zij 19 dagen oud zijn; hoe langer zij echter daarin blijven, des te beter is het voor hen en moet men hen nooit daaruit verjagen. Zoodra zij den eersten nacht buiten het nest hebben doorgebracht, brengt men moeder en jongen in een ruime kooi over zonder

nest en laat hen samen tot zij alleen kunnen eten. De broedkooi wordt flink met warm zeepwater uitgeschrobd en wordt het mannetje daar weder in geplaatst, nadat de kooi in gereedheid is gebracht als voor het eerste broedsel. Het nest wordt, na van de oude voering en het mos te zijn ontdaan, met kokend water gereinigd en daarna evenals vroeger van droog mos voorzien en opnieuw gevoerd.

Wanneer nu de jonge vogels aan het eivoeder beginnen te pikken, moet men dit verminderen en geeft men hen tegelijk wat bruin raapzaad, dat een dag in water is geweekt en daarna opnieuw gedroogd. Ook geve men hen het pas opgekomen groen van een weinig uitgezaaid raapzaad. Men moet hen van tijd tot tijd gedurende een paar uren zonder eivoedsel laten om hen aan het vogelzaad te gewennen en geve hen uitsluitend het fijnkorrelige Deutsche raapzaad, zoodra men bemerkt, dat zij daarvan eten, hetgeen ongeveer $3\frac{1}{2}$ à 4 weken na de geboorte kan geschieden. De moeder wordt dan weder bij het mannetje in de broedkooi geplaatst, tegelijkertijd ook het nest, en men ziet haar in den regel dadelijk weder beginnen met het nest voor een volgend broedsel in gereedheid te brengen.

Zoo kan men gemakkelijk 2 á 3 maal in den zomer de vogels laten voorttelen, maar moet men dan ook niet meer van hen vergen, al toont het wijfje ook geneigdheid daartoe, daar in den regel van een 4de broedsel weinig terecht komt. Wanneer de jonge vogels 6 weken oud zijn, kan men hen het gewone voedsel geven, dat in het begin van dit hoofdstuk is genoemd, en vergete niet hen nu en dan de helft van een hard gekookt ei te geven, waaraan men de schaal laat zitten welke geheel mede opgepeuzeld wordt.

Al zijn er verschillende kenteekenen om dikwijls reeds in het nest de mannetjes van de wijfjes te onderscheiden, waarbij men echter dikwijls faalt, het zekerste is wel, dat

de jonge mannetjes al spoedig, rustig op hun stokje zittende, zacht beginnen te kweelen, hetgeen men al bij hen waarneemt, wanneer zij slechts 4 weken oud zijn. De zang ontwikkelt zich pas na den ruitijd, die ongeveer tegen het midden van Augustus begint. Na den eersten rui komen de vogels in het bezit van de schoonste veeren en is dadelijk daarna de tijd gekomen, waarop de mannetjes zich moeten oefenen in het zingen onder leiding van een of meer uitstekende voorzangers. Missen de vogels in het eerste jaar die leiding, dan komt er van hunnen zang weinig terecht.

Uitstekende zangvogels zijn alleen uit uitstekende ouders te kweken, die men, zooals bij den Harzer vogel is opgemerkt, weinig in ons land vindt. Ik acht het daarom niet noodig daarover in bijzonderheden uit te weiden, daar het aanschaffen van uitmuntende zangers kostbaar is en men door tusschenkomst van den boekhandelaar of rechtstreeks van de buitenlandsche (Duitsche) verkoopers voor geringen prijs uitstekende handleidingen kan bekomen. Bovendien vindt men in de onderstaande werkjes daarvoor de noodige voorschriften.

1. De kanarievogel, door J. H. Beekman Bzn.
2. „ „ „ „ J. J. Loke.
3. Der Kanarienvogel, „ Dr. Karl Ruzs.

Genoeg zij het hier te vermelden, dat men de jonge mannetjes na den ruitijd in kleine kooitjes in de nabijheid van een goeden zanger moet hangen op een niet te lichte plaats, waardoor zij, die daarvoor geschikt zijn, na een studietijd van 6 tot 8 weken veel van hunnen leermeester zullen hebben geleerd.

Over bastaardkanaries.

In den „Kalender für Kanarien-Züchter (1890) vind ik een opstel over bastaardkanaries van C. Hotze-Zeitz, hetwelk ik voor belangstellenden in hoofdzak hieronder vertaald laat volgen.

Het is ieder bekend, dat men kanarievogels, zoowel mantjes als wijfjes, met andere vogels van het vinkengeslacht kan laten paren en voornamelijk met *putters*, *sijsjes*, *kneuters* en *groenlingen*, doch ook met *kanariesijsjes*, *goudvinken* en *citroensijsjes*. Er zijn ook bastaarden van *veld- en huismusschen*, van den *vlusvink*, den *gelen gierst*, den *gewonen vink* en den *keep*, ofschoon deze kruisingen zelden gelukken. In het algemeen legt men zich nog weinig op het kweeken van bastaarden toe. In Italië worden echter vele bastaarden van kanaries met citroensijsjes en kanariesijsjes gekweekt.

In Duitschland wordt er nog weinig werk van gemaakt; hier en daar wordt het wel eens beproefd, maar in den regel laat men het daarbij. De oorzaak daarvan zal wel zijn, dat het kweeken van bastaardkanaries met zeer veel moeilijkheden gepaard gaat en daarbij weinig uitzicht geeft op een gunstig resultaat. Daardoor moet zich echter geen kweeker, die zich er eenmaal mede bezig hield, laten afschrikken.

Op het gebied van bastaardkweek zijn er nog vele vraagpunten, die noodig opgehelderd moeten worden. Ieder kweeker, die ter wille van het goede doel daartoe wil medewerken, zal gewis veel dankbaarheid inoogsten van hen, die zich

zooveel moeite voor die kweek getroosten, terwijl men de wetenschap daarmede onschatbare diensten bewijst. Ik herinner slechts aan de zoo dikwijls opgeworpen vragen aangaande de geschiktheid tot verdere voortplanting van bastaarden. Tot nu toe is men met die wetenschap nog niet veel verder gekomen en herhaalt men nu eens het oude verhaaltje, dat de bastaarden in het eerste jaar kleine eitjes leggen ter grootte van een erwt en in het tweede jaar zwakke jongen voortbrengen, dan weer, dat zij zich nooit kunnen voortplanten. Dat is zeker, dat de kweekers van zulke tegenstrijdige inzichten weinig gediend zijn. Ook met betrekking tot de inrichting der broedkooi, het voederen en andere gewichtige punten, zijn wij nog zeer ten achteren. Er zijn daaromtrent tot nu toe nog weinig nuttige wenken en raadgevingen verstrekt, en dat zal wel de oorzaak zijn, dat men ten opzichte van de bastaardkweek op zoo weinig goede resultaten kan wijzen.

Wanneer men bastaarden wil kweken, moet men in het bezit zijn van die bovengenoemde vogels, die jong uit het nest zijn genomen, daar oudere gevangen vogels minder goed daarvoor kunnen dienen. Deze jonge wilde vogels fokt men op met hetzelfde voedsel, dat men aan jonge kanaries geeft, en men moet hen zoo mak maken als slechts mogelijk is. Gedurende den geheelen herfst en winter moet men het mannetje bij het kanariepopje laten, opdat zij zich aan elkander kunnen gewennen. De kleur dier wijfjes draagt veel bij tot het al of niet gelukken van de kweek. Neemt men groene of geelachtig groene, dan zal zich het vreemde mannetje daar lichter mede paren dan met een geheel gele, maar de laatste geeft ons veel schooner jongen. Tegen het einde van Maart neemt men het wijfje uit de kooi en hangt het in een ander kooitje naast het mannetje. Wanneer ze elkander nu toeroepen en daardoor het verlangen toonen weder bij elkaar te willen zijn, dan is dat een zeer ver-

1.

3.

4.

Feather
1871

VINCENT BROOKE DAY & SON, LTD. LONDON.

1. SCOTCH FANCY.
3. BELGISCHE BOSSU.

2. SCOTCH FANCY.
4. BELGISCHE BOSSU.

trouwbaar bewijs, dat zij zich zullen paren. Men zet ze dan weder bijeen en hangt een paar nestjes in de kooi. Van dat oogenblik af moeten de vogels zoo weinig mogelijk gestoord worden, wil men niet alles laten mislukken. Het gebeurt nu dikwijls, dat het wijfje het nest gereed heeft en dat het mannetje het weder uit elkaar plukt; dan is bij hem nog niet de ware lust tot voortplanting aanwezig. Zoodra het eerste ei gelegd is, moet men het mannetje verwijderen, opdat hij geen nadeel aan de eitjes kan berokkenen. (Zie de aantekeningen aan het einde van dit hoofdstuk.) Gedurende den broedtijd geve men hetzelfde voedsel, dat men in dien tijd aan de kanaries geeft en later het gewone eivoedsel. Heeft men nu het geluk, dat de eitjes uitkomen, dan moet men het wijfje met zeer veel zorg behandelen. Bovendien is het aan te bevelen, te gelijk met meerdere paren de bastaardkweek te beproeven, omdat men dan in voorkomende gevallen, dat een wijfje de jongen niet groot wil brengen, die aan de eene of andere stiefmoeder kan toevertrouwen.

Moeilijker valt de kweek, waarbij men kanariemannetjes met sijsjes, vinken en andere vogels wil laten paren. De wijfjes der wilde vogels gaan niet zoo licht tot nestelen over, omdat de gemaakte nestjes hen niet aanstaan. Men doet dan het beste door dat te beproeven in een groote volièrè of kamer, waarin men verschillende heesters plaatst. Dan is het wijfje de gelegenheid gegeven volgens eigen instinkt een nestje te bouwen, waarbij natuurlijk voor bouw materiaal moet worden gezorgd. De eieren moet men dan door een popkanarie laten uitbroeden.

Wat nu de eigenlijke bastaardkweek betreft, n.l. bastaard met bastaard, zoo heeft men hiervan nog weinig of geen ervaring opgedaan. En juist deze kweek acht ik van veel belang. Wanneer men zekerheid heeft, dat twee bastaarden

zich kunnen voortplanten, dan ligt er een ruim arbeidsveld open tot vorming van allerlei nieuwe vogels. Ik neem nog niet aan, dat zij niet tot voortplanting geschikt zijn, ofschoon daarvoor nog geen bewijzen bestaan.

Ten slotte voeg ik hieraan nog eenige beschouwingen toe over tot nu toe gekweekte bastaarden. Tengevolge van de mooie kleurschakeeringen kweekt men het liefste en het meeste *putterkanaries*, bastaarden van putter en kanarie. Soms krijgt men geheel gele met de putterkleuren aan den kop, dan weder eveneens gele (de moeder moet natuurlijk geheel geel zijn) met geheel of gedeeltelijk gekleurde vleugels als bij den putter, zelden echter zulke, die de kleuren van den putter aan kop en vleugels hebben, maar overigens geel zijn. Deze laatsten worden de fraaisten geacht en duur betaald. Ook komen verschillende variëteiten voor. Het zwart aan kop en vleugels verandert bij den baard in aschgruis, het hoogrood wordt licht- of oranje-rood, het kastanjebruin wordt olijfbuin, zoodat de geheele kleur doffer schijnt, zooals ook het geval is bij jonge putters. Na den tweeden en derden rui worden de kleuren iets levendiger.

De *sijskanarie* gelijk volkomen op het sijsje, wanneer het kanariepopje groen is. De kleur wordt echter lichter, wanneer men een geel kanariepopje neemt, maar blijft toch in hoofdzaak gelijk aan die van het sijsje. Deze sijskanaries zijn iets kleiner dan de kanarie.

De *kneukanarie* kan ook op schoone kleurschakeeringen roemen. De fraaisten zijn die, waarvan de rug, vleugels en staart de kleuren van den kneu hebben en het lichaam, borst en kop geel gekleurd is.

De bastaarden van den *kanariesijs* met den *kanarie* zijn grijs- en groenachtig, maar daaronder komen ook gevlekte vogels voor.

De *groenlingkanarie* is grijsachtig, groen of geelbont.

De *goudvinkkanarie* is iets grooter dan de kanarie en heeft een dikkeren kop. Ook hieronder komen fraai geteekende exemplaren voor, evenals bij de bastaarden van het *citroensijsje met kanarie*. Het gezang van de bastaardkanaries gelijkt steeds op dat van het mannetje. De putterkanarie zingt gelijk de putter, de sijskanarie gelijk de sijs, enz.

Mogen deze regelen daartoe bijdragen, dat aan de bastaardkweek eindelijk die aandacht wordt geschonken, die zij in het belang der wetenschap verdient. Mogen vele kweekers zich daaraan gaan wijden, opdat eindelijk alle vragen worden opgelost, die nog steeds op antwoord laten wachten.

Volgens W. BÖCKER komt de drang tot voortplanting bij den kanarie vroeger in het voorjaar dan bij de wilde vogels, waarmede men hem wil laten kruisen, zoodat men daarom niet te vroeg in het voorjaar de broedkooi voor hen moet inrichten. Het is het beste daarmede te wachten tot het einde van Mei of het begin van Juni. Dezelfde schrijver deelt mede, dat de bastaardkanaries het gewone kanarievoeder moeten hebben, terwijl men de wilde vogels van het in den regel voor hen bestemde voedsel moet voorzien. Hij neemt verder met anderen, die zulks uit ervaring wisten, aan, dat door een eenmaal plaats gehad hebbende paring van den wilden vogel met een kanarie, uit alle te leggen eitjes in het gereed gemaakte nest jongen kunnen voortkomen.

LENZ is van oordeel, dat men den wilden vogel, zoodra de kanarie broedt, uit de broedkooi moet verwijderen, hetgeen noodig is, vooral bij den putter en het sijsje, daar zij te dikwijls het broedsel verstoren.

Dr. KARL RUSZ schrijft over de bastaardkanaries onder

meer het volgende: „De putterkanaries leeren gewoonlijk goed en welluidend zingen en zijn sterk. De zwaluwachtige, n.l. diegene, die den kop en vleugels van den putter hebben en overigens geel zijn, zijn het meest gezocht; veelvuldiger komen diegene voor, die bij gele grondkleur de putterkleuren allen in meerdere of mindere mate hebben; de zeldzaamste zijn diegene, die zuiver witgeel zijn met roodgeklekten kop.

Kneukanaries zijn bruinachtig grijs of geel met grijze vlekken en hebben geen spoor van roode kleur. Zij zijn niet fraai, maar hun gezang is vol en aangenaam.

Groenlingkanaries zijn grijsachtig groen of geel en grijsachtig groen gevlekt. Zij zijn noch schoon noch liefvallig en zingen niet fraai. Ook de bastaarden van den kanariesijs met den kanarie zingen niet fraai. Sijskanaries daarentegen moeten goed kunnen leeren zingen en zijn zeer krachtig.

Volgens FRIDRICH moet men bij het kweeken van goudvinkkanaries groote kanarievogels gebruiken, echter geen gekuifde, omdat deze bastaarden met hunnen dikken kop een kuif slecht staat.

BECHSTEIN is de meening toegedaan, dat de bastaardkanaries tot voortplanting geschikt zijn en beweert zulks van putterkanaries met zekerheid.

ROBERT L. WALLACE wijdt in „the canary book” een belangrijk hoofdstuk aan het kweeken van bastaarden, waaruit ik het navolgende overneem. Hij neemt als vaststaande aan, dat van een popkanarie, die bontgeteekende bastaarden voortbrengt, dezelfde eigenschap in zijn afstammelingen overgaat. Is men dus in het bezit van een kanariepop, die bij kruising met een wilden vogel bonte bastaarden gaf, dan moet men van die pop ook kanaries kweeken. In Engeland heeft een dergelijke vogel groote waarde. De ondervinding heeft hem geleerd, dat men voor de bastaard-

kweek kanariepoppen moet nemen, die zooveel mogelijk „sib-bred” zijn, welk woord wel eenige toelichting zal behoeven.

Gewoonlijk worden bij het kweeken van kanaries geen vogels gebruikt, die elkander na bestaan in bloedverwantschap, daar men dan geen krachtige vogels kweekt en bij te ver voortgezette teelt onder familieleden ten slotte het voortplantingsvermogen onderling verloren gaat. De vogels, voortgekomen uit voortgezette teelt onder familieleden, noemt men „sib-bred”. Er zijn overal mensen, die jaarlijks vogels kweeken, zonder nu en dan aan bloedverversching te denken, en het is raadzaam, van hen de gele poppen te betrekken voor de bastaardkweek. Die poppen plaatst men dan vroegtijdig met de wilde vogels in één kooi bijeen. In het voorjaar, wanneer de mannetjes strijd- lustig beginnen te worden, kan men dikwijls waarnemen, dat een hunner voor een der wijfjes een bijzondere voor- liefde betoont, welke beide vogels men dan voor de voort- teling moet bestemmen.

Het gebruik van het Engelsche kleurvoedsel.

ROBERT L. WALLACE geeft in de 3de uitgave van zijn „Canary Book” een verhandeling over den invloed van verschillende ingrediënten op de kleur van kanaries en hunne bastaarden, waaruit ik het navolgende overneem.

Sinds de eerste uitgave van het „Canary Book” verscheen, maakte de wetenschap groote vorderingen op het gebied van het gebruik van cayenne-peper en andere ingrediënten aan kanarievogels en hunne bastaarden gedurende den ruitijd gegeven, en werden in verschillende ornithologische bladen vele artikelen gewijd aan het gebruik van cayenne-peper en de gevolgen daarvan in betrekking tot de gezondheid der vogels.

Mannen van ondervinding in de wetenschappelijke wereld kwamen in twistgeschrijf; geneesheeren en veeartsen, die verzocht waren hunne meening uit te spreken over de oorzaak van den dood, na onderzoek van verschillende met kleurvoedsel gevoede vogels, schenen het eens te zijn, dat zulk voedsel bepaald nadeelig voor de gezondheid der vogels was en waren van oordeel, dat het hun leven verkortte, voornamelijk wanneer het in te groote hoeveelheid werd toegediend.

Ik geloof niet, dat een matig gebruik daarvan zoo nadeelig is als sommige menschen onderstellen, maar er zijn ongelukkig menschen, die door de natuur bedeed zijn met een behoefte om in alles te willen speculeeren, welke zoodanig

met hun wezen is saamgeweven, dat zij, zonder daaraan te voldoen, naar alle waarschijnlijkheid zouden kwijnen en sterven. Menschen van dergelijk gestel, die daarbij een bijzondere mate van ijver hebben, zijn van tijd tot tijd geneigd om zeer overdreven en onverantwoordelijke dingen te doen, en hunne onbezonnenheid voert hen tot dingen, waaraan een verstandig mensch niet zonder huivering kan denken. Zulke lieden vindt men ook onder vogelkweekers en zij overdrijven in alles wat zij beginnen.

In plaats van *twee theelepels cayenne-peper, vermengd met een hard gekookt kippenei en een gelijke hoeveelheid beschuit*, juist genoeg om kleine teere vogeltjes mede te voeden, gaven zij hun vogels bij dezelfde hoeveelheid ei en beschuit, van zes tot acht theelepels van deze scherpe peper, om zodoende te beproeven ze in schooner kleuren te kweken dan andere kweekers vermochten. Sommige hunner gingen nog verder in hunne wreedheid, door hun vogels elk ander voedsel te ontzeggen en hun daardoor de keus te laten tusschen het eten van het scherpe voedsel of te sterven.

Ik heb dikwijls gewenscht, dat de Staat kon tusschenbeide komen en zulke ongevoelige en hardvochtige wezens deswege kon straffen, evenals wegens de tegenwoordig dikwijls gevolgde onmenselijke gewoonte, om de slag- en staartvederen van jonge vogels, die voor het eerst ruien, uit te trekken, omdat juist het kleurvoedsel na den ruitijd zijn uitwerksel moet toonen en jonge vogels de genoemde vederen in den eersten ruitijd behouden. Anderen heb ik gekend, die de cayenne-peper niet in haren normalen toestand onder het voedsel mengden, maar de daaruit getrokken olie, waaraan men het kleurvermogen toeschrijft, en geen mensch kan zeggen, hoeveel vogels het slachtoffer geworden zijn van deze onbezonnen en krankzinnige handelingen. Het

spreekt van zelf, dat zulk een misbruik van cayenne-peper verderfelijke gevolgen moet hebben en zij, die zoo roekeloos zijn hunne vogels zoodanig te behandelen om daarna te verkoopen, zullen de gevolgen daarvan zeker ondervinden.

De schoone kleur, die een vogel door het gebruik van kleurvoedsel kan verkrijgen, behoeft niet altijd samen te gaan met zuiverheid van ras, daar zoovele omstandigheden moeten samenwerken om een goeden uitslag te geven. Drie vogels van dezelfde ouders en gelijk behandeld zullen dikwijls zeer veel van elkaar verschillen, daar veel van het gestel van den vogel afhangt hoe het resultaat van het gebruik van kleurvoedsel zal zijn, en de bleekstgekleurde vogel kan dikwijls in den rijkstgekleurden veranderen. Sibbred-vogels (zie pag. 53) zullen de gevolgen van het gebruik van kleurvoedsel spoediger vertoonen dan anderen, maar zijn door hunne zwakheid niet zoo goed daartegen bestand. De groote kweekers in Engeland, die gedurende den ruitijd een groot aantal vogels kleurvoedsel toedienen, laten de vogels ruien in groote vertrekken, waarin geen zonnestraal kan doordringen en waarin niet meer licht is, dan genoegzaam om de vogels het eten en drinken te kunnen doen vinden, daar zonnelicht de uitwerking van het kleurvoedsel geheel krachteloos maakt. In het begin van den ruitijd worden die vertrekken goed verlicht, maar langzamerhand moet men minder licht toelaten, totdat de vogels bijna in donker zitten. Die vertrekken worden door buizen met warm water op de gewenschte temperatuur gehouden, steeds behoorlijk geventileerd en alles gedaan om de ruitijd zoo spoedig mogelijk te doen afloopen, want hoe spoediger dat gaat, des te beter de uitwerkselen van het kleurvoedsel zullen zijn.

Ieder, die het kleurvoedsel wil gebruiken, moet er steeds om denken, dat de vogels nooit in een vochtig vertrek

staan of waarin geregeld gaslicht is, daar een en ander altijd zeer nadeelig is.

De vogels, die schoone kleuren verkregen door het gebruik van kleurvoedsel, mogen nooit in de zon of in het volle daglicht geplaatst zijn, daar anders de kleur weder verdwijnt. Ook kan de nadeelige werking van het zonnelicht worden geneutraliseerd door het gebruik van rood glas.

Nadat de ruitijd is afgelopen behooren de vogels geen kleurvoedsel meer te hebben en moet men het donkere vertrek, waarin zij geplaatst zijn, geleidelijk meer verlichten, om hunne oogen niet te bederven.

Het kleurvoedsel is in verschillende mengsels verkrijgbaar. Prijscouranten van Engelsche kweekers noemen *unrivalled yellow feed*, *unrivalled red feed*, *tasteless red feed*, *finest Natal pepper*, enz. De heer W. C. DUYZEND P.ZN te Groningen, die van verschillende Engelsche firma's den alleen-verkoop in Nederland verkreeg, is bereid prijsopgaven daarvan te verstrekken, benevens een handleiding voor het gebruik. Men neme dus eens de proef daarmede, wanneer de ruitijd weder aanbreekt.

I N H O U D.

	Bladz.
Inleiding	3.
De Vereeniging „Luscinia”	5.
De wilde kanarie	7.
De Harzer kanarie	9.
De gewone Duitsche kanarie	12.
De Norwich-kanarie	15.
De Yorkshire-kanarie	18.
De Lancashire-kanarie	19.
De London Fancy	20.
De Cinnamon	21.
De Lizard	23.
De Scotch Fancy	24.
De Hollandsche kanarie	31.
De Belgische kanarie	33.
Handleiding tot het voorttelen van kanarievogels . . .	36.
Over bastaardkanaries	47.
Het gebruik van het Engelsche kleurvoedsel	54.

„VLASKAMPÏN”

tegen SNOTZIEKTE bij Pluimgedierte.

Steeds meer en meer wordt door Pluimveehouders erkent, dat

„Vlaskampin”

het beste middel is wat kan worden verlangd tegen de zoo gevreesde ziekte.

„*Vlaskampin*” neemt de ziekte weg en bevordert aanmerkelijk het eieren leggen, wat niet onbelangrijk is, wijl de prijs van ’t „*Vlaskampin*” ruimschoots door de prijs der eieren wordt vergoed.

Men heeft het slechts te probeeren, en men zal de waarheid hiervan ondervinden. De prijs van het „*Vlaskampin*” met gebruiksaanwijzing is *f* 1.— per doos, inhoudende 1 flacon vocht en 1 pakket poeder, en wordt met verhooging van vrachttarief direct toegezonden door den éénigen fabrikant

T. VLASKAMP Jr.,

32, Hugo de Grootstraat 32.

ROTTERDAM.

Men lette op den wettig gedeponeerden naam

„VLASKAMPÏN.”

 Wederverkoopers gevraagd.

P. SLUIS, voorheen EVERSDIJK & Co.,
N.Z. Voorburgwal 258,
AMSTERDAM.

Voeder en Zaden voor alle Vogels.

P. SLUIS' Zangzaad

is onder alle omstandigheden voor kanaries het beste voedsel.

In katoenen zakjes à 1 Liter 30 cents, bij 4 zakjes franco.

SPECIALITEIT
UNIVERSEELVOER voor Nachtegalen, Lijsters, Leeuweriken, enz.

Gevestigd 1823. – 58 Medailles. – Vraagt Prijscourant.

D. SCHREUDER & ZOON,

ZAADHANDEL,

Groote Markt 9. ROTTERDAM.

SPECIALITEIT

IN

Zoet Zomerraapzaad, donkerbruin en fijn van korrel

VOOR

KANARIEVOGELS.

Steeds voorhanden: gemengd Kanariezaad (8 soorten), Maanzaad, Slazaad, groot en klein Milletzaad voor Oostersche Vogels, Gierstrossen, ongepelde Rijst, Zonnebloem- en Schorsenerenzaad, echt *inlandsch* Hennepzaad en Boekweit, alle soorten van Kippen- en Duivenvoeder, Sluis' Voer voor Lijsters, Leeuwerikken, Nachtegalen, Roodborstjes enz. Olienoten voor Papegaaien, Musco of gedroogde Insecten, enz. enz.

 Volledige Prijscouranten op aanvraag verkrijgbaar.

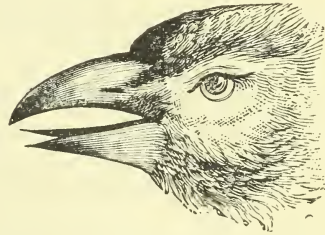
MUSCO.

MUSCO zijn gedroogde overzeesche insecten, welke op moerassige gronden in de Tropen door inboorlingen bij groote zwermen gevangen worden. Het vetgehalte is zeer groot en

daardoor is het zeer geschikt voor het mesten en aankweken van jonge Fazanten, Kuikens, Eenden, ook tot het aantlokken van wilde Eenden in den jachtijd.

Musco is erkend het eenige natuurlijke en voedzaamste voor alle insecten-etende Vogels. Veel liefhebbers voeren Nachtegalen geheel alleen met **MUSCO**, anderen daarentegen geven

het als toespijs. In geen geval echter koope men voederpreparaten, waarin niet minstens een groot deel **MUSCO** voorkomt, in plaats van Miereneieren, die zooveel minder voederwaarde hebben. Bij vele Vogels met goed gevolg beproefd door den Voorzitter der Vereeniging „LUSCINIA”.

Goudvisschen en andere geve men in het aquarium uitsluitend **Musco**.

Kanarievogels en andere zaadeters geve men **Musco**, in plaats van

iedere andere toespijs. Zij zullen zich beter ontwikkelen en mooier zingen.

Musco voor jonge Forellen en andere vischen het beste.

Verkoopprijs pakjes à 5 en 15 cent, baaltjes f1,50 en f2,—.
Verkrijgbaar bij alle zaad- en vogelhandelaren. Proefpakjes op aanvraag gratis.

Engros bij E. & W. BOUWMAN, Rotterdam.

eenige Contractanten der Insectivora Compagny.

Kantoor: Haringvliet 9.

Magazijn Nieuwehaven 24.

Meer dan 2700 Medailles en 62 Eereprijzen.

GROOTSTE FRANSCHÉ INRICHTING VOITELLIER.

Speciaal aanbevolen mijne **Convensen, Elevensen en Appareils** voor machinaal mesten. **Succès** gegarandeerd voor fokkers van Slachtgevogelte, Fazanten en Patrijzen. **Volledige Handleiding** in de Hollandsche taal.

G. DE PERPIGNA, Opvolger,

te **Mantes, S. en O.** en te **Parijs, 4 Place du Théâtre Français.**

Vraagt geïll. Pricscourant 105 pag. tegen f 0,25 in postz. Holl. correspond.

K. ZONJEE, Uitgeest.

STOOMFABRIEK

VAN

*Vogelkooien, Vogelkooistandaards, Landbouw-, Huis-
houdelijke, Bamboe- en Theehout-Artikelen.*

Specialiteit in VOLIÈRES.

*Bekroond met Eereprijs en drie eerste prijzen (Gouden, Verguld-
Zilveren en twee Zilveren Medailles) op de Vogelkooientoon-
stelling „Luscinia”, in het Koninklijk-Zoölogisch-Botanisch-
Genootschap te 's-Gravenhage, 12—14 Augustus 1898,
en op verschillende vroegere tentoonstellingen met Eerste en
Tweede prijzen.*

OPGERICHT

Ao 1790.

Telegram-adres:

ZONJEE—VOGELKOOIEN

Uitgeest.

Fabrieksmerk:

UITG
ZI

S. BEST,

Oisellerie anversoise,

4, Canal des récollets,

ANTWERPEN,

is een aanbevelingswaardig adres voor den handel in

Wild en Gevogelte.

„KAMPINZALF“

heeft door ondervinding bewezen het voor-
treffelijkste middel te zijn tegen oog-
ziekte en pokken bij pluimgedierte. Twee-
maal daags de ontstoken plaatsen met
Kampinzalf besmeerd,
bewerkt eene zekere en spoedige genezing.
De prijs van deze voor Pluimveehouders
zoo onmisbare zalf, is per potje 35 en
20 ct., penseel 5 ct. en wordt met ver-
hooging van vrachttarief buiten Rotterdam
toegezonden door den Fabrikant

T. VLASKAMP Jr.,

32, Hugo de Grootstraat 32,

ROTTERDAM.

N.B. *Kampinzalf* heeft ook op den mensch hare
verrassende uitwerking doen kennen tegen huid-
uitslag, als: hoofdzeer, ontsteking der randen der
oogleden, baardworm, enz. Gebruiksaanwijzing
als boven.

Men lette op den naam „KAMPINZALF“,
wettig gedeponeed.

S. E. MEALHAM.

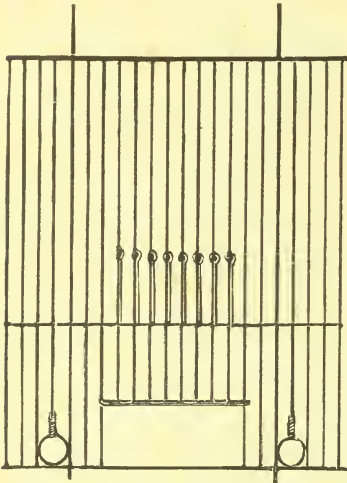
Birdcage Manufacturer.

The Fanciers' Depot

7 Charing Cross, NORWICH, England.

Fabrikant van Vogelkooien van allerlei soort in hout, metaal, koper of mandenwerk voor iedere soort Kooivogel.

Groote voorraad van voorwerpen toepasselijk op de Vogelteelt, als: nesten, fonteinen, zaadbakken, eizeeften, vogelzaden, zand, etc. etc.

Loose wire fronts.

Losse tralie-fronts, die verwijderd kunnen worden bij het schoonmaken der kooien.

Zeer practisch voor hen, die kooien wenschen te vervaardigen.

In alle maten en vormen te verkrijgen van af 9 sh. per dozijn.

Kanarie-Broed-Kooien.

Kanarie-*Tentoonstelling*-Kooien.

Kanarie-Vlucht-Kooien.

Kanarie-*Rui*-Kooien.

Kanarie-Zang-Kooien.

Deze kooien zijn gemaakt in soorten en passende voor de volgende soorten als: Norwich, Scotch fancies, Yorkshire, Lancashire en Crest.

Mijn geïllustreerde prijslijst in de Engelsche taal zal op aanvraag franco worden toegezonden.

Correspondentie in de Engelsche taal beleeft verzocht.

NORWICH, England.

S. E. MEALHAM.

De kooien van den heer Mealham trokken zeer de aandacht van het bestuur der Luscinia-Club, zoowel door practischen bouw als billijken prijs. Vooral de „Show-cages.” Met een dergelijke inrichting en met „loose wire fronts” is het toppunt van zindelijkheid te bereiken. Ik mag deze kooien daarom ten eerste aanbevelen. L. J. QUARLES VAN UFFORD, Voorzitter.

VICTORIA

Vogelvoeder & Hondenbrood.

J. ROBINSON & Co., ROTTERDAM,

eenige importeurs van

SPILLER & BAKERS L^{td}, Cardiff.

Hoendervoeder — *Poultry food.*

Fasantenvoeder — *Fasantmeal.*

Ovitaline — Bijmengsel voor Jonge Fasanten,
Eenden, Kalkoenen, etc.

MONSTERS OP AANVRAAG.

Hondenbrood — *Dogcakes*

in vele vormen en soorten als *Vierkant en Zeskant Vleesch-, Vierkant (Puppy), Rond Mout-Extract, Zeskant Havermeel, Rond Hondenbrood en Doggenvoeder.*

Dit laatste gelijkt veel op Carta Carna, wordt sedert jaren gebruikt door het Toevluchtsoord te 's-Gravenhage, en zeer aanbevolen door den Voorzitter Jhr. L. J. QUARLES VAN UFFORD.

F. J. v. UILDRIKS en Dr. VITUS BRUINSMA,
PLANTENSCHAT.

Inleiding tot de kennis der Flora van Nederland.

Met 160 gekleurde platen. Geb. f 3,50.

H. HEUKELS,
SCHOOLFLORA VOOR NEDERLAND.

Achtste druk. Gebonden f 2,50.

Speciale
Inrichting

VOOR

Kleurendruk.

Bekwame teekenaars
zijn aan de Inrichting
verbonden.

S. P. HUIZINGA,
DIERKUNDE VOOR EERSTBEGINNENDEN.

2 deelen. 3e druk. Met 405 platen. f 4,15.

S. P. HUIZINGA,
PLANTKUNDE VOOR EERSTBEGINNENDEN.

Met een aanbevelend woord van Prof. P. DE BOER.

2 deelen. 4e druk. Met 424 platen. f 3,80; geb. f 4,50.

Uitgaven van P. NOORDHOFF te Groningen.

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA

598.8N73K

C001

DE KANARIE IN ZIJN VERSCHILLENDE RASSEN.

3 0112 010091004